

ജാഗ്രതാസമിതികളും  
തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും

പരിശീലന മൊഡ്യൂൾ



കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)  
മുളങ്കുന്നത്തുകാവ് പി.ഒ., തൃശൂർ-680 581

---

ഏപ്രിൽ 2017

**Jagrathasamithikalum  
Thadhesabharanasthapanangalum**

**Training Programme for Jagratha Samithi Members**

**Training Module**

Course Director

**Dr. Peter M. Raj**

Associate Professor, KILA

Course Co-ordinator & Module Preparation

**Sri. K. Gopalakrishnan**

Extension Faculty, KILA

Assistant Coordinator

**Rima Jose**

Training Associate, KILA

D.T.P

Srilatha.S, Vinitha Ravi

Published by:

Kerala Institute of Local Administration (KILA)

Mulamkunnathukavu, Thrissur-680581

Ph. 2200244, 2207087 (Office)

0487-2201312 (Director)

0487-2201062 (Fax)

ഇമെയിൽ: kilathrissur@gmail.com

വെബ്സൈറ്റ് : www.kila.ac.in

Layout & Cover

Rajesh Thanikudam

Printed at

Co-operative Press

Mulamkunnathukavu, 2200391, 9895566621

April 2017

## ഉള്ളടക്കം

1.	ആമുഖം	5
2.	കാര്യപരിപാടി	13
3.	സെഷൻ പ്ലാൻ, അവതരണക്കുറിപ്പ്, ഉപാധികൾ	
	സെഷൻ-1 കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവസ്ഥ, നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ	17
	സെഷൻ-2 സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള നിയമവ്യവസ്ഥകൾ	23
	സെഷൻ-3 ജാഗ്രതാ സമിതി- ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം	33
	സെഷൻ-4 ജാഗ്രതാ സമിതികൾ- ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, പ്രവർത്തനരീതി	38
	സെഷൻ-5 ജാഗ്രതാ സമിതി- പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ	42



## ആമുഖം

### 1. പശ്ചാത്തലം

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങളും പീഡനങ്ങളും ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചു വരികയാണ്. സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ തന്നെ നടത്തിയിട്ടുള്ള അന്തർദേശീയ അവകാശസംരക്ഷണ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും നമ്മുടെ രാജ്യവും അവയിൽ ഒപ്പ് വച്ച് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും അവരുടെ ജീവികാനുള്ള അവകാശം പോലും പലപ്പോഴും സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നില്ല. നീതി എല്ലാവർക്കും അവകാശപ്പെട്ടതായിട്ടും, സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും നീതി ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ ഭരണഘടനയിൽ ഉൾച്ചേർക്കുകയും ഒട്ടേറെ പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും അവർക്ക് പലപ്പോഴും നീതി നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നു. സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും നിരന്തരം അവകാശലംഘനങ്ങൾക്കും നീതി നിഷേധങ്ങൾക്കും അതിക്രമങ്ങൾക്കും പീഡനങ്ങൾക്കും ഇരയാകുന്ന ഒരു സാഹചര്യം ഒരു ജനാധിപത്യ ഭരണവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ഭൂഷണമല്ല. പുരോഗതി നേടിയ സമൂഹം എന്ന പ്രഖ്യാപനത്തിന് യോജിച്ചതുമല്ല.

സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കുന്നതിൽ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്കുള്ളതുപോലെയുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ശക്തമായ പ്രാദേശികഭരണവ്യവസ്ഥ നിലനിൽക്കുന്ന നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമുണ്ട്. ഒരുപക്ഷേ അവർക്കായി പുതിയ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതൊഴികെ മറ്റെല്ലാ കാര്യത്തിലും അവർക്കുവേണ്ടി ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയുക തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായിരിക്കും. ജാഗ്രതാസമിതി സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമാക്കി, സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സുരക്ഷിതത്വത്തിന് വേണ്ടി, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ഫലപ്രദമായി ഉടപടികൾ എന്നതാണ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത്. അതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികളേയും ജാഗ്രതാസമിതികളിലെ അംഗങ്ങളേയും സജ്ജമാക്കാൻ വേണ്ടി, ഇക്കാര്യത്തിൽ അവരുടെ ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടി രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ് ഈ പരിശീലനം. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടുകൂടിയാണ് ഈ പരിശീലനം നടത്തുന്നത്.

### 2. ഉദ്ദേശ്യം

1990 ൽ പാലർലിമെന്റ് പാസ്സാക്കിയ ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമവും തുടർന്ന് 1995 ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന കേരള സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമവും, സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശസംരക്ഷണത്തിനുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളായി ഈ കമ്മീഷനുകളെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. സംസ്ഥാന വനിതാകമ്മീഷൻ അതിന്റെ ചുമതലകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള പ്രാദേശികതല സംവിധാനങ്ങളായി ജാഗ്രതാസമിതികൾ ജില്ലാതലത്തിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് -നഗരസഭാതലത്തിലും

വാർഡ്തലത്തിലും രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പ്രകാരം ജാഗ്രതാ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തിപ്പിക്കേണ്ടത് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലയും ഉത്തരവാദിത്തവുമാണ്. അപ്രകാരമുള്ള ചുമതലയും ഉത്തരവാദിത്തവും നിറവേറ്റാൻ അവയെ പ്രാപ്തരാക്കുക എന്നതാണ് ഈ പരിശീലനപരിപാടിയുടെ ഉദ്ദേശ്യം.

**3. പരിശീലന ലക്ഷ്യങ്ങൾ**

- പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ എന്ന നിലയിൽ, സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണത്തിന്, കേരളത്തിലെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ചുമതലയും ഉത്തരവാദിത്തവും വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുക.
- കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവസ്ഥ, അവർ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവയും അതിനിടയാക്കുന്ന കാരണങ്ങളും വിശദമാക്കാൻ കഴിയുക.
- സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര പ്രഖ്യാപനങ്ങളും ഉടമ്പടികളും ചൂണ്ടിക്കാട്ടാൻ കഴിയുക.
- സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശസംരക്ഷണത്തിനായുള്ള പ്രധാന നിയമവ്യവസ്ഥകൾ, നയപ്രഖ്യാപനങ്ങൾ എന്നിവ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക.
- ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ പ്രാധാന്യം, ഘടന, രൂപീകരണം എന്നിവ മനസ്സിലാക്കി അതാത് തലങ്ങളിൽ ശക്തമായ ജാഗ്രതാസമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ വേണ്ട ഇടപ്പെട്ട ലുകൾ എങ്ങനെ നടത്തണമെന്ന് വ്യക്തമാക്കാൻ കഴിയുക.
- വാർഡ്തലം മുതൽ ജില്ലാതലം വരെയുള്ള ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും മനസ്സിലാക്കി അപ്രകാരമുള്ള ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും നിറവേറ്റാൻ എങ്ങനെ ഫലപ്രദമായി ഇടപെടാമെന്ന് തിരിച്ചറിയുക.
- സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശസംരക്ഷണക്കവചമായി വാർഡ്തലത്തിലും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും ജാഗ്രതാസമിതികൾക്ക് എങ്ങനെ യെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുക.
- സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുമ്പോൾ അവരെ സഹായിക്കുന്നതിനായുള്ള ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക.
- സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശസംരക്ഷണത്തിനായി നീതിന്യായ സംവിധാനം, പോലീസ്, സാമൂഹ്യനീതിവകുപ്പ്, ആരോഗ്യവകുപ്പ്, വനിതാകമ്മീഷൻ, ബാലാവകാശ സംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ മുതലായവയെ ജാഗ്രതാസമിതികൾക്ക് എങ്ങനെയെല്ലാം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമെന്ന് വിവരിക്കാൻ കഴിയുക.
- സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെ അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ, അവകാശലംഘനങ്ങൾ, നീതിനിഷേധങ്ങൾ എന്നിവ ഉണ്ടായാൽ അതിന് വിധേയരാകുന്നവരുടെ പരാതികൾക്ക് പരിഹാരമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിനും അതിന് ഉത്തരവാദികളാകുന്നവർക്കെതിരെ

നടപടികളെടുക്കുന്നതിനും ജാഗ്രതാസമിതികൾ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കണമെന്ന് പറയാൻ കഴിയുക.

- പരാതിപരിഹാര രീതികളും അതിന് സ്വീകരിക്കേണ്ട സമീപനവും വിവരിക്കാൻ കഴിയുക.

**4. പരിശീലന വിഷയങ്ങൾ**

താഴെപ്പറയുന്നവയാണ് ഈ പരിശീലന പരിപാടിയിലെ പരിശീലന വിഷയങ്ങൾ

1. കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവസ്ഥ, പ്രശ്നങ്ങൾ
2. സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള പ്രധാന നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ
3. ജാഗ്രതാസമിതി-പ്രസക്തി, ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം
4. വാർഡ്തല-തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനതല-ജില്ലാതല ജാഗ്രതാസമിതികൾ: ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, പ്രവർത്തനരീതി
5. ജാഗ്രതാസമിതികളിൽ പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ, തുടർനടപടികൾ
6. ജാഗ്രതാ സമിതി പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കാനുള്ള കർമ്മപരിപാടി തയ്യാറാക്കൽ

**5. പരിശീലന രീതി**

പങ്കാളിത്തപഠനത്തിന് പ്രാമുഖ്യം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പരിശീലന രീതിയാണ് രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഗ്രൂപ്പ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പ്ലാനറി റിപ്പോർട്ടിംഗ്, നിയന്ത്രിത വായന, കേസ് സ്റ്റഡി, ചർച്ച, റോൾപ്ലേ, വീഡിയോ പ്രദർശനം എന്നിങ്ങനെയുള്ള പങ്കാളിത്ത പഠന രീതികളിലൂടെയാണ് സെഷനുകൾ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്.

**6. പരിശീലന ദൈർഘ്യം**

രാവിലെ 9.30 ന് ആരംഭിച്ച് വൈകുന്നേരം 5 മണിക്ക് അവസാനിക്കുംവിധമുള്ള ഏകദിന പരിശീലനത്തിനാണ് രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ളത്.

**7. പരിശീലനപങ്കാളികൾ, വേദികൾ, ബാച്ചുകൾ**

(എ) പരിശീലനപങ്കാളികൾ

- i. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലേയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലേയും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലേയും മുഴുവൻ ജനപ്രതിനിധികൾ (ഇവരെല്ലാം അതാത് വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതിയുടെ ചെയർമാന്മാരാണ്)

ii. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി, മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവിടങ്ങളിലെ ജാഗ്രതാ സമിതികളിലെ മുഴുവൻ അംഗങ്ങൾ

iii. ജില്ലാതല ജാഗ്രതാ സമിതി അംഗങ്ങൾ

**(ബി) വേദികൾ**

i. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ നിന്നും പങ്കെടുക്കുന്നവർക്കുള്ള പരിശീലനവേദി, അതത് പ്രദേശത്ത് ലഭ്യമാകുന്ന അനുയോജ്യമായ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഹാൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റി ഹാൾ ആയിരിക്കും.

ii. മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിൽ നിന്ന് പങ്കെടുക്കുന്നവർക്കുള്ള പരിശീലനവേദി അതത് മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ഹാൾ തന്നെയായിരിക്കും.

iii. ജില്ലാതല ജാഗ്രതാസമിതി അംഗങ്ങൾക്കുള്ള പരിശീലനം കിലയിൽ വച്ചായിരിക്കും നടത്തുക.

**(സി) ബാച്ചുകൾ**

i. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ നിന്നും പങ്കെടുക്കേണ്ടവർക്കായി ബ്ലോക്ക്തലത്തിൽ ശരാശരി 2 ബാച്ച് വീതം പരിശീലനം.

ii. ജില്ലാ ജാഗ്രതാ സമിതി അംഗങ്ങൾക്കായി സംസ്ഥാനാടിസ്ഥാനത്തിൽ രണ്ട് ബാച്ച് പരിശീലനം

iii. മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ നിന്നുള്ളവർക്കായി 6 ബാച്ച് പരിശീലനം

**(ഡി). പങ്കാളികൾ, വേദികൾ, ബാച്ചുകൾ എന്നിവയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു.**

ക്രമനമ്പർ	ദേശഭരണ സ്ഥാപനം/തലം	പങ്കെടുക്കേണ്ടവരുടെ എണ്ണം		
		ജനപ്രതിനിധികൾ	ജാഗ്രതാസമിതി അംഗങ്ങൾ	ആകെ
1	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	15962	7X941 = 6587	22549
2	ജില്ലാതലം	---	12X14 = 168	168
3	മുനിസിപ്പാലിറ്റി	3122	8X87 = 696	3818
4	മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	414	8X6 = 48	462
	<b>ആകെ</b>	<b>19498</b>	<b>7499</b>	<b>26997</b>

മൊത്തം 26997 പേർക്കുള്ള പരിശീലനം താഴെപ്പറയും പ്രകാരം 312 ബാച്ചുകളിലായി നടത്തുന്നതാണ്.

i. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ നിന്നും പങ്കെടുക്കേണ്ടവർക്കായി ഓരോ ബ്ലോക്കിലും (തൊട്ടടുത്ത മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലുള്ളവർക്ക് ഉൾപ്പെടെ)

ശരാശരി 2 ബാച്ച് വീതം

ഓരോ ബാച്ചിലും ശരാശരി -85 പേർ

ആകെ ബാച്ചുകൾ (ഏകദേശം) -  $152 \times 2 = 304$

ആകെ പങ്കെടുക്കേണ്ടവർ (ഏകദേശം) -  $304 \times 85 = 25840$

ii. ജില്ലാ ജാഗ്രതാസമിതി അംഗങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി കിലയിൽ വച്ച് പരിശീലനം (ദിദിനം)

ആകെ ബാച്ചുകൾ - 2

ആകെ പങ്കെടുക്കേണ്ടവർ -  $84 \times 2 = 168$

iii. മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലുള്ളവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പരിശീലനം - അതത് മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ഓഫീസിൽ വച്ച്

ആകെ ബാച്ചുകൾ - 6

### 8. പരിശീലന സമയക്രമം

i). ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ നിന്നുമുള്ളവർക്കായി ബ്ലോക്ക്തലത്തിൽ 2017 ജൂൺ, ജൂലായ് മാസങ്ങളിൽ പരിശീലനം നടത്തുന്നതായിരിക്കും. (ഓരോ ജില്ലയിലേയും പരിശീലകരുടെ ലഭ്യത, ഹാൾലഭ്യത എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് ഒരു ജില്ലയിൽ 2 മുതൽ 4 വരെ ബാച്ചുകളായിരിക്കും ഒരു ദിവസം നടത്തുക)

ii) ജില്ലാതല ജാഗ്രതാസമിതി അംഗങ്ങൾക്കുള്ള പരിശീലനം 2017 ജൂൺ മാസത്തിൽ നടത്തുന്നതായിരിക്കും.

iii). മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾക്കുള്ള പരിശീലനം 2017 ജൂൺ, ജൂലായ് മാസങ്ങളിലായി നടത്തുന്നതായിരിക്കും.

**9. പരിശീലകർ**

കിലയിൽ വച്ച് നടത്തുന്ന ദിദിന പരിശീലക പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത് അതിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നവരും( അവർ നടത്തുന്ന അവതരണം വിലയിരുത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ) മാസ്റ്റർ ട്രെയ്നർമാരും ആയിരിക്കും ഈ പരിശീലന പരിപാടിയിലെ പരിശീലകർ. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിൽ നിന്നും ഈ പരിശീലനത്തിൽ പരിശീലകരാകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ, പരിശീലക പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനായി സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നതാണ്.

**10. കൈപുസ്തകങ്ങൾ**

- i). പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന മുഴുവൻ പേർക്കും കൂടാതെ പരിശീലകർക്കും, ‘ജാഗ്രതാസമിതികളും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും’ എന്ന കൈപുസ്തകം കില തയ്യാറാക്കി നൽകുന്നതാണ്.
- ii). പരിശീലന മൊഡ്യൂൾ തയ്യാറാക്കി മുഴുവൻ പരിശീലകർക്കും നൽകുന്നതാണ്.

**11. പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർക്കുള്ള അറിയിപ്പ് നൽകൽ**

പരിശീലനത്തിലെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കാനായി താഴെപ്പറയംവിധം അറിയിപ്പുകൾ നൽകുന്നതാണ്.

- i. പരിശീലനത്തിന് വരുന്നതിനു മുമ്പായി ജാഗ്രതാസമിതികൾ യോഗം ചേർന്ന് പ്രവർത്തന വിലയിരുത്തൽ നടത്തി (ജാഗ്രതാസമിതികൾ പുന:സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ പുന:സംഘടിപ്പിച്ച് ശേഷം യോഗം ചേർന്ന്) റിപ്പോർട്ട് സഹിതം വരേണ്ടതുണ്ടെന്നുള്ള പ്രാഥമിക അറിയിപ്പ് ഇ-മെയിൽ മുഖേന എല്ലാ തദ്ദേശഭരണസ്താപനങ്ങൾക്കും കിലയിൽ നിന്ന് 2017 ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ നൽകുന്നതാണ്.
- ii. പരിശീലന തീയതി, വേദി എന്നിവ അറിയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കത്ത് ഇ-മെയിൽ മുഖേന കിലയിൽ നിന്ന് വീണ്ടും നൽകുന്നതാണ്.
- iii. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന്റെ ജില്ലാ ഓഫീസർമാർ മുഖേന പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ട എല്ലാ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും തപാൽ മുഖേന കത്ത് അയക്കുകയും കൂടാതെ സാമൂഹ്യവകുപ്പിലെ അതത് തലങ്ങളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ മുഖേന ഓരോ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തേയും നേരിൽ അറിയിക്കുന്നതുമാണ്
- iv. ഈ പരിശീലന പരിപാടിയുടെ ബ്ലോക്ക്തല ചുമതലക്കാർ, പരിശീലകർ എന്നിവർ മുഖേന അതത് പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളെ നേരിലും ഫോൺ മുഖേനയും അറിയിക്കുന്നതാണ്

**12. റിപ്പോർട്ടിംഗ്**

ഓരോ പരിശീലന ബാച്ചിനും ബ്ലോക്കിനും ചുമതലക്കാരോടായിരിക്കുന്നതാണ്. ബാച്ച് ചുമതലക്കാരൻ നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ പരിശീലന റിപ്പോർട്ട് ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് രേഖകൾ സഹിതം പരിശീലനം നടന്ന അന്നു തന്നെയോ തൊട്ടടുത്ത ദിവസമോ ബ്ലോക്ക് ചുമതലക്കാരന് നൽകണം. ബ്ലോക്കിലെ പരിശീലനം തീർന്നാൽ ബാച്ച്തല റിപ്പോർട്ടുകളും രേഖകളും, കൂടാതെ നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ ബ്ലോക്ക് ചുമതലക്കാരൻ തയ്യാറാക്കിയ ക്രോഡീകൃത റിപ്പോർട്ടും തൊട്ടടുത്ത ദിവസം ജില്ലാ ചുമതലക്കാരനെ ഏല്പിക്കണം. ജില്ലാ ചുമതലക്കാരൻ ജില്ലയിലെ പരിശീലനം അവസാനിച്ചാൽ ഒരാഴ്ചക്കകം ബ്ലോക്ക് ചുമതലക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിച്ച മുഴുവൻ റിപ്പോർട്ടുകളും രേഖകളും, കൂടാതെ നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ ജില്ലാ ചുമതലക്കാരൻ തയ്യാറാക്കിയ ജില്ലാതല ക്രോഡീകൃത റിപ്പോർട്ടും കിലയിൽ ഏൽപ്പിക്കണം. ഓരോ ബാച്ച് പരിശീലനം നടക്കുമ്പോഴും പരിശീലന ദിവസം ഉച്ചക്ക് മുമ്പായി പങ്കെടുക്കുന്നവരുടെ എണ്ണം എസ്.എം.എസ് മുഖേന (Date, Venue, No.of Participants എന്നിവ) ബാച്ച് ചുമതലക്കാരൻ കിലയിൽ (ഫോൺ നം.8943338328) അറിയിക്കണം.

**13. പരിശീലനം വിലയിരുത്തൽ**

- i. പരിശീലന സംഘാടനം നടത്തിപ്പ് എന്നിവയും ക്ലാസ്സുകളും വിലയിരുത്തുന്നതിനായി പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർക്ക് വിലയിരുത്തൽ ഫോറം നൽകുന്നതും ബാച്ച് ചുമതലക്കാരൻ പരിശീലനാവസാനം അവ എഴുതി വാങ്ങിച്ച് ബ്ലോക്ക് ചുമതലക്കാരനെ ഏല്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- ii. പരിശീലനകേന്ദ്രം ചുമതലക്കാരൻ/ബ്ലോക്ക് ചുമതലക്കാരൻ പരിശീലനത്തിൽ ആദ്യാവസാനം പങ്കെടുക്കേണ്ടതും അങ്ങനെ പങ്കെടുത്ത ശേഷം നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ പരിശീലന വിലയിരുത്തൽ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി ജില്ലാ ചുമതലക്കാരനെ ഏല്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(ജില്ലയിലെ മുഴുവൻ പരിശീലന ബാച്ചുകളിൽ നിന്നും ലഭിച്ച പരിശീലനാർത്ഥികളുടെ വിലയിരുത്തൽ റിപ്പോർട്ടുകളും പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ചുമതലക്കാർ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള വിലയിരുത്തൽ റിപ്പോർട്ടുകളും ജില്ലാ ചുമതലക്കാരൻ കിലയിൽ ഏല്പിക്കേണ്ടതാണ്.)

- iii. ഓരോ ജില്ലയിലെയും പരിശീലനം അവസാനിച്ച ശേഷം ജില്ലാതലത്തിൽ ഒരു വിലയിരുത്തൽ യോഗം ചേർന്ന് ജില്ലയിൽ നടന്ന പരിശീലനം വസ്തുനിഷ്ഠമായ വിലയിരുത്തലിന് വിധേയമാക്കി റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്.
- iv. മുഴുവൻ വിലയിരുത്തൽ റിപ്പോർട്ടുകളും കിലയിൽ വിലയിരുത്തുകയും കൂടാതെ പരിശീലനങ്ങൾ മുഴുവൻ അവസാനിച്ചശേഷം പ്രത്യേക യോഗം ചേർന്ന് പരിശീലനവിലയിരുത്തൽ കില നടത്തുന്നതുമാണ്.





**കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)**

മുളകുന്നത്തുകാവ് പി.ഒ., തൃശൂർ-680 581

തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനതല ജാഗ്രതാ സമിതി അംഗങ്ങൾക്കുമുള്ള ഏകദിന പരിശീലനം

തീയതി:.....

വേദി: .....

കോഴ്സ് ഡയറക്ടർ : ഡോ. പീറ്റർ എം രാജ് (അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, കില)

കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ : ശ്രീ. കെ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ (എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഫാക്കൽട്ടി, കില)

അസി. കോ-ഓർഡിനേറ്റർ : ശ്രീമതി. റിമ ജോസ് (ട്രെയിനിംഗ് അസോസിയേറ്റ്, കില)

**കാര്യപരിപാടി**

09.30 – 10.00 A.M	:	രജിസ്ട്രേഷൻ
10.00 – 10.20 A.M	:	ഉദ്ഘാടന സെഷൻ
10.20 – 11.20 A.M	:	സെഷൻ 1: കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവസ്ഥ, നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ
11.20 – 11.30 A.M	:	ചായ
11.30 – 12.30 P.M	:	സെഷൻ 2: സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള നിയമവ്യവസ്ഥകൾ
12.30– 01.15 P.M	:	സെഷൻ 3: ജാഗ്രതാ സമിതി- ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം
01.15 – 02.00 P.M	:	ഉച്ചഭക്ഷണം
02.00 – 02.40 P.M	:	സെഷൻ 4: ജാഗ്രതാ സമിതികൾ- ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, പ്രവർത്തനരീതി
02.40 – 03.40 P.M	:	സെഷൻ 5: ജാഗ്രതാ സമിതി- പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ
03.40 – 03.55 P.M	:	ചായ
03.55 – 04.25 P.M	:	സെഷൻ 6: കർമ്മപരിപാടി തയ്യാറാക്കൽ
04.25 – 04.45 P.M	:	പരിശീലന പരിപാടി വിലയിരുത്തൽ
04.45 – 05.00 P.M	:	സമാപനം



സെഷൻ പ്ലാൻ  
അവതരണക്കുറിപ്പ്  
ഉപാധികൾ



## സെഷൻ - 1

1. വിഷയം : കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവസ്ഥ, നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ
2. ലക്ഷ്യങ്ങൾ:
  - 1) കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥ, പദവി, അവർ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവ വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുക
  - 2) കേരളത്തിലെ കുട്ടികളുടെ അവസ്ഥയും അവർക്കെതിരെ നടക്കുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ എന്നിവയും വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - 3) കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ, സമഗ്ര വികസനം, സമഗ്ര വികസനത്തിനായുള്ള ഇടപെടലിന്റെ ആവശ്യകത എന്നിവ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - 4) കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ കാരണങ്ങൾ എന്നിവ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - 5) സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സുരക്ഷയ്ക്കുള്ള സംവിധാനം ഏതെല്ലാമെന്ന് പറയാൻ കഴിയുക
3. വേദ : പൊതുവേദി
4. സമയം : 60 മിനുട്ട്
5. ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും:

ക്രമ നമ്പർ	ഉള്ളടക്കം	സമയം (മിനിറ്റ്)	പഠന രീതി	ഉപാധി
1.	സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥയും പദവിയും സുസ്ഥിരവികസന ലക്ഷ്യങ്ങളും	5	ബ്രെയിൻ സ്റ്റോമിംഗ്, സ്നൈഡ് വായന, ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ് 2
2.	സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ	8	വീഡിയോ ക്ലിപ്പിംഗ് പ്രദർശനം, ചർച്ച, ക്രോഡീകരണം (1)	വീഡിയോ ക്ലിപ്പിംഗ് - 1, 2, 3 സ്നൈഡ് 3
3.	സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ	3	അവതരണം, ചർച്ച	സ്നൈഡ്- 4, 5
4.	സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ	5	ചർച്ച, ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ്- 6 ചാർട്ട് പേപ്പർ, പേന
5.	കുട്ടികൾ- കാഴ്ചപ്പാട്, സമീപനം	5	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്നൈഡ്- 7
6.	കുട്ടികളും അവകാശങ്ങളും	3	സ്നൈഡ് വായന ചർച്ച, ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ്- 8

7.	സമഗ്രവീകസന സമീപനം	3	സ്നൈഡ് വായന ചർച്ച, ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ്- 9, 10
8.	കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന രണ്ടാംതലമുറ പ്രശ്നങ്ങൾ	5	വീഡിയോ ക്ലിപ്പിംഗ് പ്രദർശനം, ചർച്ച (1)	വീഡിയോ 4, 5 സ്നൈഡ്- 11
9.	പ്രത്യേക പരിഗണ ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ	5	സ്നൈഡ് വായന, ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ്- 12, 13, 14
10	കുട്ടികൾക്കെതിരായ അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ	5	സ്നൈഡ് വായന ചർച്ച	സ്നൈഡ്- 15, 16
11	കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ	5	പങ്കാളിത്ത ചർച്ച ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ്- 17 ചാർട്ട് പേപ്പർ, പേന
12	സുരക്ഷയ്ക്കുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ	5	സ്നൈഡ് വായന (2)	സ്നൈഡ്- 18,19, 20
13	ജനപ്രതിനിധികൾ, ജാഗ്രതാസമിതി-എന്ത് ചെയ്യാം?	5	പങ്കാളിത്ത ചർച്ച ക്രോഡീകരണം	സ്നൈഡ്- 21 ചാർട്ട് പേപ്പർ, പേന

**കുറിപ്പ്**

- (1) വീഡിയോ പ്രദർശനത്തിലൂടെ തന്നെ പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമെന്നതിനാൽ അത് സംബന്ധിച്ച് കൂടുതൽ ചർച്ചയോ വിശദീകരങ്ങളോ ആവശ്യമില്ല. ഒന്നോ രണ്ടോ മിനുട്ട്സിൽ ചർച്ചയും ക്രോഡീകരണവും അവസാനിപ്പിക്കണം.
- (2) മൂന്ന് സ്നൈഡുകളും പഠിതാക്കളിൽ ഓരോരുത്തരോട് വായിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുക. അവർ വായിച്ചാൽ മതി. വിശദീകരണം നൽകേണ്ടതില്ല. കൈപ്പുസ്തകത്തിൽ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് പറയുക.
  - പഠനരീതി, സ്നൈഡ് വായന ചർച്ച എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളിടത്തല്ലാം പഠിതാക്കളിൽ ഒരാളെക്കൊണ്ട് സ്നൈഡ് വായിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. വിശദീകരണം നൽകേണ്ടതില്ല.
  - സമയനിഷ്ഠ പാലിക്കണം. കൂടുതൽ ചോദ്യങ്ങളുണ്ടായാൽ കൈപ്പുസ്തകം/ബന്ധപ്പെട്ട ഉത്തരവ്/ചട്ടം/രേഖ നോക്കുവാൻ പറയുക.

**സെഷൻ-1**  
**കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവസ്ഥ, പ്രശ്നങ്ങൾ**

- കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥയും പദവിയും**
- സ്ത്രീകളുടെ കുറഞ്ഞ തൊഴിൽ പങ്കാളിത്തം
  - സ്ത്രീകളുടെ കുറഞ്ഞ സാത്ത്വമന്ദഗതം
  - സ്ത്രീകളുടെ കുറഞ്ഞ രാഷ്ട്രീയാധികാരം
  - കുടിയ രോഗാതുരത, ടീവിതശൈലീരോഗങ്ങൾ
  - കുടിയ ആയുർദൈർഘ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ
  - വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ
- സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളും സ്ത്രീകളും (Sustainable Development Goals And Women)

**സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ വീഡിയോ ക്ലിപ്പിംഗ്**

**സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ പീഡനങ്ങൾ, അതിക്രമങ്ങൾ, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ (കേരളം, ഇന്ത്യ)**

വർഷം	കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ എണ്ണം	
	കേരളം	ഇന്ത്യ
2009	9354	203804
2010	10784	213585
2011	13279	225650
2012	13002	244270
2013	13238	309546
2014	13880	337922
2015	12383	327394
2016	14061	-----

(പ്രധാനപ്പെട്ടവ: ചർത്താവിൽ നിന്നോ, ചർതുവീട്ടിൽ നിന്നോ ഉള്ള അതിക്രമങ്ങൾ പീഡനങ്ങൾ, ബലാത്സംഗം, തട്ടികൊണ്ടുപോകൽ)

**പ്രായഘട്ടവും അതിക്രമങ്ങളും**

പ്രായഘട്ടം	അതിക്രമങ്ങളിന്റെ തരം
ജനനത്തിന് മുമ്പ്	പെൺമുട്ടാണുപത്യം, നിർബന്ധിത ഗർഭധാരണം, ഗർഭിണിയാക്കിയിടയിലുള്ള മോശപ്പെട്ട ശാരീരിക പീഡനം
ശൈശവം	പെൺശിശുപത്യം, ശാരീരിക-മാനസിക പീഡനം, ബാലവേല
ബാല്യം (Childhood)	ബാല്യവിവാഹം, ശാരീരിക പീഡനം, ജനിതക രോഗങ്ങൾ മൂറിച്ചു മാറ്റൽ, സാമ്പത്തിക അതിക്രമം പീഡനം, ബാലവേല
കുമാരം	മൈഗീകാതിക്രമം, മോചി സമ്പ്രദായ പീഡനം, ബലാത്സംഗം, തട്ടികോർ പോകൽ, സാമ്പത്തിക അതിക്രമം പീഡനം, ബാലവേല
യാവനം (പ്രത്യുൽപ്പാദനകാലഘട്ടം)	ശാരീരിക മാനസിക പീഡനം, മൈഗീകാതിക്രമം, നിർബന്ധിത ഗർഭധാരണം, ഗർഭിണിപ്പം, വിധവകൊല്ലലുള്ള പീഡനം, സമ്പത്ത് തട്ടിയെടുക്കൽ
മുതിർന്ന സ്ത്രീകൾ	വിധവകൊല്ലലുള്ള ശാരീരിക-മാനസിക പീഡനം, സമ്പത്ത് തട്ടിയെടുക്കൽ, മറ്റുള്ളവരുടെ, കുടുംബത്തിലേക്ക് ചേരുമ്പ്രായമോളമെ പീഡനം, വിവേചനം, അവഗണന, വൃദ്ധസന്തങ്ങളിലെ അതിക്രമങ്ങൾ

**സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ**

?

**കുട്ടികൾ: കാഴ്ചപ്പാട്, സമീപനം**

- രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അമൂല്യസമ്പത്ത്
- കുട്ടികൾക്ക് വേി ചെയ്യുന്നത്-ഭാവിയിലേക്കുള്ള നിക്ഷേപം
- കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടണം
- കുട്ടികൾക്ക് അനുയോജ്യമായ ലോകം
- കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് മുന്തിയ പരിഗണന

**കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ**

**ജീവിതചക്രം**

- അതിജീവനം
- വികസനം
- പങ്കാളിത്തം
- സംരക്ഷണം

**സമഗ്ര വികസന സമീപനം**

- ഗർഭാവസ്ഥ മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെ
- എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണം
- കുട്ടികളുടേയും ആവശ്യനിർവ്വഹണം
- പ്രത്യേക പരിരക്ഷ വേവർക്ക് പരിരക്ഷ
- എല്ലാ വികസന മേഖലകളും കുട്ടികൾക്ക് സൗഹൃദമാക്കൽ
- അവകാശസംരക്ഷണം സമീപനം
- ജീവിതചക്ര സമീപനം
- പഞ്ചായത്ത്തല അവകാശരേഖ

**എന്തുകൊണ്ട് സമഗ്രസമീപനം?**

- ബഹുമുഖ പ്രശ്നങ്ങൾ
- ബഹുമുഖ ഇടപെടൽ ആവശ്യം
- ഏകോപിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവശ്യം
- ശിശുവികസന മാനേജ്മെന്റ്
- ശിശുസൗഹൃദ പഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭ

**കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ**

വീഡിയോ ക്ലിപ്പിംഗ്

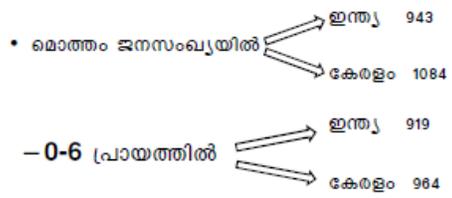
**കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന രാജ്യാം തലമുറ പ്രശ്നങ്ങൾ**

- രക്ഷിതാക്കളുടെ മദ്യപാനം
- മാനസിക ആരോഗ്യ കുറവ്
- ആത്മഹത്യപ്രവണത
- മദ്യപാന - മയക്കുമരുന്ന് ഉപയോഗം
- സൈബർ ക്രൈം
- ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾ
- മാലിന്യപ്രശ്നങ്ങൾ
- അണുക്യൂംബപ്രശ്നങ്ങൾ
- അന്യസംസ്ഥാനത്തൊഴിലാളികളുടെ കുട്ടികൾ

**പ്രത്യേക പരിഗണന ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ**

- ബാലവേല ചെയ്യുന്നവർ
- തെരുവ് കുട്ടികൾ
- ബാല ലിക്ഷാടനം നടത്തുന്നവർ
- അനാഥരായ കുട്ടികൾ
- നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടികൾ
- മദ്യപാനത്തിന് അടിമകളായ രക്ഷിതാക്കളുടെ കുട്ടികൾ
- അവിവാഹിതരായ അമ്മമാരുടെ കുട്ടികൾ
- ശാരീരിക - മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾ
- ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ
- രാനമ്മ, രാനച്ചന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ കഴിയുന്നവർ

**ലിംഗാനുപാത വെല്ലുവിളി**



**ബാല്യവിവാഹങ്ങൾ**

**അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ**

- കൊലപാതകം
- ബലാത്സംഗം
- തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകൽ
- ഭ്രൂണഹത്യ
- ആത്മഹത്യ
- ഉപേക്ഷിക്കൽ
- പെൺകുട്ടികളെ വിലക്ക് വാങ്ങൽ
- കുട്ടിക്കടത്ത്
- ബാലവിവാഹം

**കുട്ടികൾക്കെതിരായ അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ (കേരളം, ഇന്ത്യ)**

വർഷം	കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ എണ്ണം	
	കേരളം	ഇന്ത്യ
2009	589	24201
2010	596	26694
2011	1452	33038
2012	1324	38172
2013	1877	58224
2014	2286	89423
2015	2384	94172
2016	2899	-----

**കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ**

?

**സുരക്ഷയ്ക്കുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ**

സംവിധാനം	ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?
Women Protection Officer	ടില്ലാതെ Women Protection Officer
സ്ത്രീയന നിരോധന ഓഫീസർ	സാമൂഹ്യക്ഷേമ ഡയറക്ടർ മേഖല സ്ത്രീയന നിരോധന ഓഫീസർ
ബാലവിവാഹ നിരോധന ഓഫീസർ	സി.ഡി.പി.ഒ
നിർഭയ സെൽ	ടില്ലാതെ നിർഭയ സെൽ, ഓഗ്രതാസമിതി

**സുരക്ഷയ്ക്കുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ (തുടർച്ച..)**

സംവിധാനം	ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?
ICPS	<b>DCPU</b>
JJ Board	CJM
CWC	ഒില്ലാ CWC
SJPU	ഒില്ലായിൽ Spl.Ju.Police
Child line	Toll Free No-1098
KELSA/DLSA	ഒില്ലാതല/താലൂക്ക്തല യൂണിറ്റുകൾ

**സുരക്ഷയ്ക്കുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ (തുടർച്ച..)**

സംവിധാനം	ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം
OSCC	പ്രത്യേക ഗവൺമെന്റ് ആശുപത്രികൾ
Designated Police Officer (OSCC)	ഒില്ലാതലത്തിൽ
Designated Government Hospitals (DV Act)	ഒില്ലാ,താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ
Designated Gynecologist (OSCC)	പ്രത്യേക ഗവൺമെന്റ് ആശുപത്രികളിൽ
ബാലാവകാശസംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ	സംസ്ഥാന കമ്മീഷൻ
വനിതാ കമ്മീഷൻ	സംസ്ഥാന കമ്മീഷൻ

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരായ അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ

ഔദ്യോഗികസമിതികൾ

?

ജനപ്രതിനിധികൾ

?

**നന്ദി**

## സെഷൻ- 2

1. വിഷയം- സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള നിയമവ്യവസ്ഥകൾ
2. ലക്ഷ്യങ്ങൾ-
  - (1) സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള പ്രധാന അന്താരാഷ്ട്ര ഉടമ്പടികൾ വിശദമാക്കാൻ കഴിയുക
  - (2) സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള പ്രധാന ഭരണഘടനാവ്യവസ്ഥകൾ ഏതെല്ലാമെന്ന് പറയാൻ കഴിയുക
  - (3) സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സംരക്ഷണത്തിന് ശാക്തീകരണത്തിനുമായുള്ള നയങ്ങൾ, കമ്മീഷനുകൾ എന്നിവ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കാൻ കഴിയുക
  - (4) സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അതിക്രമങ്ങളിൽ നിന്നും പീഡനങ്ങളിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന നിയമവ്യവസ്ഥകൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
3. സമയം- 60 മിനിറ്റ്
4. വേദി- പൊതുവേദി, ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചക്കുള്ള വേദി
5. ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും

ക്രമ നം	ഉള്ളടക്കം	സമയം	പഠന രീതി	ഉപാധികൾ
1.	സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശ സംരക്ഷണം-പ്രസക്തി	3	ബ്രെയിൻ സ്റ്റോമിംഗ്	ചാർട്ട് പോസ്റ്റർ, പേന
2.	CEDAW-UN കൺവൻഷൻ 1979, അന്താരാഷ്ട്ര പ്രഖ്യാപനം, ഉടമ്പടി രേഖ-1979. നാലാമത് അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ സമ്മേളനം- ബയ്ജിംഗ് 1995 'ബയ്ജിംഗ് + 5' -2000 'ബയ്ജിംഗ് + 20' -2015	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം, ചർച്ച	സ്ലൈഡ്-2
3.	സ്ത്രീകളുടെ അവകാശ സംരക്ഷണം - ഭരണഘടനാവ്യവസ്ഥകൾ	3	സ്ലൈഡ് വായന	സ്ലൈഡ്-3,4
4.	ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ ആക്ട് 1990 ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം 1992 ദേശീയ വനിതാ നയം 2001	2	സ്ലൈഡ് വായന ചർച്ച	സ്ലൈഡ്-5

5.	<p>സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ ബിൽ 1990, നിയമം 1995  സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം-1996  സംസ്ഥാന വനിതാ നയം 2005, 2009, 2015</p>	2	<p>പങ്കാളിത്ത അവതരണം ചർച്ച</p>	<p>സെസ്സഡ്-6</p>
6.	<p>നിയമവ്യവസ്ഥകൾ (കേസ് സ്റ്റഡി ചർച്ചക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു )  ഗ്രൂപ്പ് തിരിയൽ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകൽ-3 മി  ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച-7 മി  റിപ്പോർട്ടിംഗ്- 8 മി  ക്രോഡീകരണം-2 മി</p>	20	<p>കേസ് സ്റ്റഡി-പഠിതാക്കളെ 4 ഗ്രൂപ്പുകളാക്കുന്നു. ചർച്ചക്കുള്ള കുറിപ്പുകൾ നൽകുന്നു. തുടർന്ന് 4 ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിഞ്ഞ് 7 മിനിറ്റ് ചർച്ച നടത്തുന്നു. ചർച്ച ചെയ്ത ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരങ്ങൾ ചാർട്ട്പേപ്പറിൽ എഴുതണം തുടർന്ന് ഓരോ ഗ്രൂപ്പും (2 മിനിറ്റ്) പ്ലീനറിയിൽ റിപ്പോർട്ടിംഗ് നടത്തുന്നു. റിപ്പോർട്ടിംഗ് -ക്രോഡീകരണം (2 മിനിറ്റ്)</p>	<p>ഓരോ ഗ്രൂപ്പിനും നൽകുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള കേസ് സ്റ്റഡി (4 എണ്ണം), ചാർട്ട് പേപ്പർ, പേന  സെസ്സഡ്-7</p>
7.	<p>ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള നിയമങ്ങൾ-ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമം 1860, കേരള പോലീസ് നിയമം, 2011 ഗാർഹികപീഡനത്തിൽ നിന്ന് സ്ത്രീകൾക്കുള്ള സംരക്ഷണനിയമം, 2005, സ്ത്രീധനനിരോധന നിയമം 1961, ഗർഭചിദ്രം നിയമം 1971, സ്ത്രീകളെ അപഹാസ്യമായി ചിത്രീകരിക്കൽ നിരോധന നിയമം 1986. മറ്റുനിയമങ്ങൾ</p>	6	<p>സെസ്സഡ് വായന</p>	<p>സെസ്സഡ്-8-13</p>

8.	<b>വ്യക്തിനിയമങ്ങൾ</b> വിവാഹനിയമങ്ങൾ ജീവനാംഗനിയമങ്ങൾ പിന്തുടർച്ചവകാശനിയമങ്ങൾ	3	സ്റ്റൈഡ് വായന	സ്റ്റൈഡ്-14-16
9.	<b>തൊഴിൽ നിയമങ്ങൾ</b> 1) തുല്യവേതന നിയമം, 1976, 2) പ്രസവാനുകൂല്യനിയമം 1961, 2017 ലെ ഭേദഗതികൾ 3) ഫാക്ടറി നിയമം 1948 4) എംപ്ലോയീസ് സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷുറൻസ് നിയമം 1948 (E.S.I Act) 5) മൈൻസ് നിയമം 1952	2	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്റ്റൈഡ്-17
10.	കുട്ടികളുടെ അവകാശസംരക്ഷണവ്യവസ്ഥകൾ. ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ- കുട്ടികളുടെ അവകാശ ഉടമ്പടി, 1989	2	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്റ്റൈഡ്-18
11.	ഭരണഘടനാവ്യവസ്ഥകൾ	2	സ്റ്റൈഡ് വായന ചർച്ച	സ്റ്റൈഡ്-19
12.	ദേശീയ ബാലവകാശ കമ്മീഷൻ നിയമം, 2006 ബാലവകാശ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം 2007 സംസ്ഥാന ബാലവകാശ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം, 2013	2	പങ്കാളിത്ത അവതരണം ചർച്ച	സ്റ്റൈഡ്-20
13.	കുട്ടികളുടെ അവകാശസംരക്ഷണത്തിനായുള്ള നിയമവ്യവസ്ഥകൾ ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള നിയമങ്ങൾ, ബാലനീതി നിയമം- 2015 തൊഴിൽ നിയമങ്ങൾ, ബാലവേല (പണയപ്പെടുത്തൽ) നിയമം 1933, ഫാക്ടറീസ് നിയമം, 1948, വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം , 2009, മറ്റുനിയമങ്ങൾ	5	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്റ്റൈഡ്-21-23
14.	നിയമങ്ങൾ ധാരാളം, അതിക്രമങ്ങൾ ധാരാളം. എന്തുകൊണ്ട് ?	5	ചർച്ച, ക്രോഡീകരണം	സ്റ്റൈഡ്-24

## അവതരണക്കുറിപ്പ്

നിയമങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കാനുള്ളതല്ല ഈ സെഷൻ. പഠിതാക്കളിൽ പലർക്കും വ്യക്തിപരമായ പല പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാകും. അവയെല്ലാം ഇതിൽപ്പറയുന്ന നിയമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയുമായിരിക്കും. അതിനാൽ ഈ സെഷൻ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഓരോരുത്തരുടെയും വ്യക്തപരമായ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനായുള്ള ചർച്ചയാകാതിരിക്കാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. നിയമങ്ങൾ പരാമർശിക്കാനേ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അതിനാൽ സെഷൻ പ്ലാനിൽ സൈഡ് വായന എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളിടത്ത് പഠിതാക്കളെ കൊണ്ട് സൈഡ് വായിപ്പിക്കുക മാത്രമേ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടൂ. വിശദീകരങ്ങൾ നൽകേണ്ടതില്ല. നിയമങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഗാർഹിക പീഡനനിരോധന നിയമം, സ്ത്രീധന നിരോധന നിയമം എന്നിവയും, കുട്ടികളുടെ സംഗതികളിൽ POCSO നിയമവും മാത്രം അല്പം വിശദീകരിച്ചു കൊടുത്താൽ മതി. ഇതിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ധാരണയുള്ള വ്യക്തിയായിരിക്കണം ഈ സെഷൻ കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടത്.

-----

## സെഷൻ- 2 കേസ് സ്റ്റഡി - 1

ജോർജ്ജും ജമീലയും ഒരു നോട്ടറി മുന്മാകെ വിവാഹക്കരാർ ഒപ്പിട്ട് വിവാഹബന്ധത്തിലേർപ്പെടുകയും ഒരുമിച്ച് താമസിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. എട്ട് വർഷം അവർ ഒരുമിച്ച് ജീവിക്കുകയും 2 കുട്ടികൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ജോർജ്ജ് മറ്റൊരു സ്ത്രീയുമായി സ്നേഹത്തിലാവുകയും ആ സ്ത്രീയെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ പേരിൽ ജോർജ്ജും ജമീലയും തമ്മിൽ എപ്പോഴും വഴക്കാണ്.

- ഏതെല്ലാം നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം ജമീലക്ക് സംരക്ഷണം ലഭിക്കും?
- ജോർജിന്റെ പുതിയ വിവാഹശ്രമം തടയുവാൻ നിയമ വ്യവസ്ഥകളുണ്ടോ?
- ജമീലയെ സഹായിക്കാനായി ജാഗ്രതാസമിതിക്ക് എന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയും?

## സെഷൻ- 2 കേസ് സ്റ്റഡി -2

കല വീട്ടമ്മയാണ്. രാജു രാവിലെ ജോലിയ്ക്ക് പോകും. ഒരു ദിവസം പൈപ്പിൽ വെള്ളം വരാതിരുന്നപ്പോൾ കല ഇത് രാജുവിനെ വിളിച്ച് പറഞ്ഞു. രാജു ഇത് പരിശോധിക്കാനായി ഒരു പ്ലംബറിനെ വീട്ടിലേയ്ക്ക് അയച്ചു. അയാൾ വീട്ടിലെത്തി പൈപ്പ് പരിശോധിച്ച ശേഷം അകത്ത് കയറി കലയെ ക്രൂരമായി പീഡിപ്പിച്ചു. ബഹളം കേട്ട് അയൽവാസികൾ ഓടി വന്നു പ്ലംബറെ പിടികൂടി പോലീസിൽ ഏൽപ്പിച്ചു. കലയെ ആശുപത്രിയിലും എത്തിച്ചു. സുഖം പ്രാപിച്ച ശേഷം അവൾ അയാൾക്കെതിരെ പരാതി നൽകി. എല്ലാം അറിയുന്ന രാജു വിവാഹ മോചനം ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

- ഈ കേസിൽ പരാതിക്കാരിക്ക് ഏതെല്ലാം നിയമങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ലഭിക്കും?
- പരാതിക്കാരിയുടെ രക്ഷയ്ക്കായി ജാഗ്രതാസമിതിക്ക് എന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയും?

## സെഷൻ- 2 കേസ് സ്റ്റഡി -3

ജലജ 16 വയസുള്ള പെൺകുട്ടിയാണ്. അവൾ 17 വയസുള്ള അശോകുമായി പ്രണയത്തിലായി. അവർ ഒളിച്ചോടിപ്പോകാനും വിവാഹം കഴിക്കാനും തീരുമാനിച്ചു. ജലജയുടെ മാതാവ് ജാഗ്രതാ സമിതിക്ക് പരാതി നൽകി.

- അവർ വിവാഹിതരായാൽ അത് നിയമപരമാണോ ?
- അവർ ലൈംഗിക ബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ എന്തെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമാണോ ?
- പോക്സോ നിയമപ്രകാരമുള്ള കഠിനശിക്ഷ അശോകിന് ലഭിക്കുമോ ?
- അശോകിന് 24 വയസായിരുന്നെങ്കിൽ ഇതേ തരത്തിലുള്ള ശിക്ഷയാണ് ലഭിക്കുക ?
- ഏതെല്ലാം നിയമപ്രകാരം പെൺകുട്ടിക്ക് സംരക്ഷണം ലഭിക്കും?
- ജാഗ്രതാസമിതിക്ക് ഈ പ്രശ്നത്തിൽ എന്ത് ചെയ്യാൻ കഴിയും?

## സെഷൻ- 2 കേസ് സ്റ്റഡി -4

വിനോദും (36 വയസ്സ്) ഭാര്യ സവിതയും (30 വയസ്സ്) മകൾ ശാലിനി (12 വയസ്സ്) മകൻ സുമേഷും (3 വയസ്സ്) ഒരുമിച്ച് താമസിച്ചു വരുന്നു. തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ അന്തിക്കാട്ടാണ് അവരുടെ വീട്. ഭർത്താവിന്റെ മദ്യപാനം മൂലം ഏറെ ദാരിദ്ര്യാവസ്ഥയിലാണ് ഈ കുടുംബം. മദ്യപാനിയായ വിനോദ് ഭാര്യയേയും മകളേയും സ്ഥിരമായി ഉപദ്രവിക്കുന്നയാളാണ്. മകളെ അയാൾ ലൈംഗികമായി പോലും മകളെ പീഡിപ്പിക്കുമോ എന്ന ഭയപ്പെട്ട് ആ അമ്മ അവളെ ഒരു ഇടനിലക്കാരൻ മുഖന വീട്ട് വേലക്കയച്ചു. അതിന് പ്രതിഫലമായി 25000 രൂപ ഇടനിലക്കാരനിൽ നിന്ന് ആ അമ്മ കൈപ്പറ്റുകയും ചെയ്തു. മകൾ ഇന്ന് ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ ഒരു വീട്ടിൽ രാപ്പകൽ വീട്ടുവേല ചെയ്ത് നരകയാതന അനുഭവിക്കുന്നു.

- ഏതെല്ലാം നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം സവിതക്കും ശാലിനിക്കും സംരക്ഷണം ലഭിക്കും? സഹായങ്ങൾ ലഭിക്കും?
- സവിത ശിക്ഷാർഹയാണോ? ആണെങ്കിൽ ഏതെല്ലാം നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം?
- ജാഗ്രതാ സമിതിക്ക് ഈ പ്രശ്നത്തിൽ എന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയും?

## സെഷൻ-2

സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും അവകാശസംരക്ഷണത്തിനായുള്ള നിയമവ്യവസ്ഥകൾ

21/04/2017

1

സ്ത്രീകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സംരക്ഷണവ്യവസ്ഥകൾ

### അന്താരാഷ്ട്രതലം

- CEDAW- UN ഉടമ്പടി 1979  
-1993 ൽ ഇന്ത്യ അംഗീകരിച്ചു
- നാലാമത് അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ സമ്മേളനം- ബയ്ജിംഗ് 1995
- UN-ബയ്ജിംഗ് + 5<sup>th</sup> പ്രത്യേക സമ്മേളനം- ന്യൂയോർക്ക് 2000
- UN-ബയ്ജിംഗ് + 20<sup>th</sup> പ്രത്യേക സമ്മേളനം- ന്യൂയോർക്ക് 2015

21/04/2017

2

### ദേശീയതലം

#### I. ഭരണഘടന വ്യവസ്ഥകൾ

- തുല്യതയുള്ള അവകാശം (അനു 14)
- വിവേചനരാഹിത്യം (അനു 15)
- സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും വേി പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കി അധികാരം (അനു.15(3))
- സർക്കാർ ഷോലിയിൽ അവസരസമത്വം (അനു 16)
- അടിപ്രായ പ്രകടനം- സമ്മേളനം- സംഘടനം- സഞ്ചാരം, പാർപ്പിടം, തൊഴിൽ എന്നീ സാമഗ്ര്യങ്ങൾ (അനു 19)

21/04/2017

3

### ഭരണഘടന വ്യവസ്ഥകൾ(തുടർച്ച)

- വ്യക്തി സാമഗ്ര്യവും ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശവും (അനു.21)
- ചുഷണത്തിനെതിരെയുള്ള അവകാശങ്ങൾ(അനു.22)
- ഭരണഘടന പരിഹാരങ്ങൾ (അനു.32)
- തുല്യ ജോലി-തുല്യ വേതനം -കുടിവീൻ യോജിക്കാത്ത ജോലിക്ക് നിർബന്ധിക്കരുത് (അനു.33)
- ന്യായവും മനുഷ്യത്വപരമായ തൊഴിൽ സാഹചര്യവും പ്രസവാനുകൂല്യങ്ങളും (അനു.42)
- സ്ത്രീയുടെ അന്തസ്സിനെ ഹനിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളിൽ നിന്ന് വിട്ട് നിൽക്കുക (അനു.51 A(e))

21/04/2017

4

### ദേശീയതലം (തുടർച്ച)

- ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ ആക്ട്- 1990
- ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം - 1992
- ദേശീയ വനിതാ നയം 2001

21/04/2017

5

### സംസ്ഥാനതലം

- സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ ബിൽ 1990
- സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമം- 1995
- സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം 1996
- സംസ്ഥാന വനിതാ നയം 2005, 2009, 2015

21/04/2017

6

## നിയമവ്യവസ്ഥകൾ

### Case Study

- ഗ്രൂപ്പ് തിരിയൽ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകൽ - 3 മി
- കേസ് സ്റ്റഡ് ചർച്ച - 7 മി
- റിപ്പോർട്ടിംഗ് - 8 മി
- ക്രോഡീകരണം - 2 മി

21/04/2017

7

## നിയമവ്യവസ്ഥകൾ

### A. ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരെ

#### i) ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമം 1960

##### a) ലൈംഗിക കുറ്റങ്ങൾ

- ☐ അശ്ലീലപ്രവൃത്തികൾ, അസഭ്യം, ആംഗ്യങ്ങൾ, സ്പർശനം, അപമാനകരമായ പെരുമാറ്റം, വിവസ്ത്രയാകൽ, ശല്യം ചെയ്യൽ, പരസ്പരീ ബന്ധം, ബലാൽസംഗം, ഇവയിൽ നിന്ന് സംരക്ഷണം

21/04/2017

8

### b. വിവാഹസംബന്ധമായ കുറ്റങ്ങൾ

- നിയമ പ്രകാരം വിവാഹം കഴിക്കാതെ ഭാര്യയാണെന്ന് വിശ്വസിച്ചിച്ച് കൂടെ താമസ്സിച്ചിച്ച് ലൈംഗിക ബന്ധത്തിലേർപ്പെടുന്നത് - 493.
- ഭാര്യ ഭീഷണിയിലൂടെ മറ്റൊരു വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് - 494
- ആദ്യ വിവാഹം മറച്ചുവെച്ച് വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് - 495
- നിയമസാധുതയില്ലെന്നറിഞ്ഞിട്ടുള്ള വഞ്ചിക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ സാധുതയില്ലാത്ത വിവാഹ ചടങ്ങ് നടത്തുന്നത് - 496.

21/04/2017

9

### വിവാഹസംബന്ധമായ കുറ്റങ്ങൾ(തുടർച്ച)

- മറ്റൊരാളുടെ ഭാര്യയാണെന്നറിഞ്ഞ് കെട്ട് ലൈംഗിക ബന്ധത്തിലേർപ്പെടാൽ - വ 497- 5 വർഷം
- വിവാഹിതയായ സ്ത്രീയെ ഭർത്താവിൽനിന്ന് അകറ്റി അവിഹിത വേഷം നടത്താൻ തടഞ്ഞു വെക്കുന്നത് - വ 498 - 2 വർഷം തടവും പിഴയും.
- സ്ത്രീയനം ആവശ്യപ്പെട്ടോ അല്ലാതെയോ ഭർത്താവോ, ബന്ധുക്കളോ ക്രൂരമായി പെരുമാറുന്നത് - വ 498എ - 3 വർഷം തടവോ, പിഴയോ.
- സ്ത്രീയന മരണം - വ 304 ബി- 7 വർഷത്തിൽ കുറയാത്തതും ഭീവപര്യന്ത്യം വരെയോകാവുന്നതുമായ കുറ്റം

21/04/2017

10

### ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരെ (തുടർച്ച)

- കേരള പോലീസ് നിയമം, 2011
- ഗാർഹിക പീഡനനിരോധന നിയമം, 2005
- സ്ത്രീയനിരോധന നിയമം, 1961
- ഗർഭച്ഛിദ്ര നിയമം, 1971
- സ്ത്രീകളെ അപഹസ്യമായി ചിത്രീകരിക്കൽ തടയൽ നിയമം, 1986
- സൈബർ നിയമം, 2000

21/04/2017

11

### ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരെ (തുടർച്ച...)

- അസാമാന്യ പ്രവൃത്തികൾ തടയൽ നിയമം 1956
- തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ (തടയൽ നിരോധനം , പരിഹാരം) നിയമം 2013
- മാതാപിതാക്കളുടേയും മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടേയും പരിപാലനത്തിനും ക്ഷേമത്തിനുമുള്ള നിയമം, 2007

21/04/2017

12

**ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരെ (തുടർച്ച)**

**ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമനിയമം 1973**

- ദേഹപരിശോധന - സ്ത്രീയെ കൊണ്ട് മാത്രം
- വൈദ്യപരിശോധന - വനിത ഡോക്ടറെ കൊണ്ട് മാത്രം
- സാക്ഷി മൊഴി - സ്റ്റേഷനിൽ വിളിച്ചു വരുത്തേണ്ടതില്ല
- ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ- സൗകര്യപ്രദമായ സ്ഥലത്ത് വച്ച് മൊഴിയെടുക്കുക- വീഡിയോ റെക്കോർഡിംഗ് - മെസ്സേജ് മൂന്നാകെ ഉള്ള മൊഴി- സൗജന്യ വൈദ്യസഹായം

21/04/2017 13

**B വ്യക്തിനിയമങ്ങൾ**

മതാചാരങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വ്യക്തിനിയമങ്ങൾ

a) വിവാഹ നിയമങ്ങൾ

- ഹിന്ദു വിവാഹനിയമം 1955
- ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്തീയ സിവിൽ മാർഗ്ഗേഴ്സ് നിയമം 1972
- മുസ്ലീം വിവാഹം- പ്രത്യേക നിയമമില്ല. ശരീയത്ത് നിയമം ബാധകം
- സ്പെഷ്യൽ മാർഗ്ഗേഴ്സ് ആക്ട് 1995

21/04/2017 14

b) ജീവനാശ നിയമങ്ങൾ

- ജീവനാശം എന്നാൽ ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യപരിപാലനം

a) ഹിന്ദു സ്ത്രീകൾക്ക്  
ഹിന്ദു അഡോപ്ഷൻ & മെയ്നേജ്മെന്റ് നിയമ പ്രകാരം

-b) മുസ്ലീം സ്ത്രീകൾക്ക്  
- വിവാഹമോചിതരുടെ അവകാശ സംരക്ഷണ നിയമം 1986  
- ക്രിമിനൽ നടപടി നിയമം 125-ാം വകുപ്പ്

c) ക്രിസ്ത്യൻ സ്ത്രീകൾക്ക്  
- ക്രിമിനൽ നടപടി നിയമം 125-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം

21/04/2017 15

**C) പിന്തുടർച്ചാവകാശ നിയമങ്ങൾ**

a) ഹിന്ദു സ്ത്രീകൾക്ക്  
ഹിന്ദു പിന്തുടർച്ചാവകാശ നിയമം 1956  
- മാതാപിതാക്കളുടെ സ്വത്തിൽ പെൺമക്കൾക്ക് തുല്യാവകാശം

b) ക്രിസ്ത്യൻ സ്ത്രീകൾക്ക്  
1925 ലെ ഇന്ത്യൻ പിന്തുടർച്ച നിയമം, പെൺമക്കൾക്ക് തുല്യാവകാശം

c) മുസ്ലീം സ്ത്രീകൾക്ക്  
ഇസ്ലാമിക സ്വത്ത് നിയമപ്രകാരമുള്ള അവകാശം

21/04/2017 16

**C. തൊഴിൽ നിയമങ്ങൾ**

- തുല്യവേതന നിയമം 1976
- പ്രസവാന്യുകൂല്യ നിയമം 1961,  
2017 ലെ ഭേദഗതികൾ
- ഫാക്ടറി നിയമം 1948
- എംപ്ലോയീസ് സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷുറൻസ് നിയമം 1948
- മൈൻസ് നിയമം 1952

21/04/2017 17

**കുട്ടികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള അവകാശ സംരക്ഷണവ്യവസ്ഥകൾ**

1. അന്താരാഷ്ട്രതലം

**UN Convention on Rights of Child-1989**

അവകാശങ്ങൾ- (1) അതിഭീവനം  
(2) സംരക്ഷണം  
(3) പങ്കാളിത്തം  
(4) വികസനം

21/04/2017 18

## 2. ദേശീയതലം

- (1) മരണഘടനവ്യവസ്ഥകൾ- മൗലികാവകാശങ്ങൾ
- അനു.15 (3) -കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ അധികാരം
  - അനു.21 (എ) സൗജന്യ നിർബന്ധിത വിദ്യാഭ്യാസം
  - അനു.23- മനുഷ്യക്കടത്ത്, നിർബന്ധ ട്രോളി- നിരോധനം
  - അനു.24- ബാലവേല നിരോധനം
- (2) നിർദ്ദേശകതവങ്ങൾ
- (3) മൗലിക കർത്തവ്യങ്ങൾ

21/04/2017

19

## ദേശീയതലം (തുടർച്ച)

- ദേശീയ ബാലവകാശ കമ്മീഷൻ ആക്ട് 2005
- ദേശീയ ബാലവകാശ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം 2007

## സംസ്ഥാനതലം

- സംസ്ഥാന ബാലവകാശ കമ്മീഷൻ രൂപീകരണം 2013

21/04/2017

20

## 3. നിയമവ്യവസ്ഥകൾ

### a) ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ

- ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമം 1860
  - ബാലനീതി നിയമം 2000, ബാലനീതി നിയമം 2015
  - ബാല്യവിവാഹനിരോധന നിയമം 2006
- മുലപാലിന് പകരമുള്ള പാൽ, പാൽകുപ്പികൾ, ശിശുക്കൾക്കുള്ള ഭക്ഷണം, (ഉല്പാദനം, എത്തിച്ചുകൊടുക്കൽ, വിതരണം, നിയന്ത്രണം) നിയമം 1992

21/04/2017

21

## നിയമവ്യവസ്ഥകൾ (തുടർച്ച)

- ഗർഭധാരണത്തിന് മുമ്പും ഗർഭാവസ്ഥയിലും ഉള്ള പരിശോധന (ലിംഗതെരഞ്ഞെടുപ്പ് നിരോധനം) നിയമം 1994
- ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങളിൽ നിന്ന് കുട്ടികൾക്കുള്ള സംരക്ഷണ നിയമം 2012 (POCSO)

21/04/2017

22

## b) തൊഴിൽ നിയമങ്ങൾ

- ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986
- ട്രേഡ് യൂണിയൻ നിയമം 1926
- ബാലവേല (പണയപ്പെടുത്തൽ) നിയമം 1933
- ഫാക്ടറീസ് നിയമം 1948

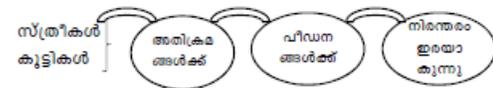
വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം 2009

21/04/2017

23

## എന്ത് കൊണ്ട്?

- പ്രഖ്യാപനങ്ങളുടെ കുറവിലല്ല
- നിയമങ്ങൾ ഇല്ലാതില്ല
- നിയമവ്യവസ്ഥകളുടെ കുറവിലല്ല. എന്നിട്ടും?



എന്ത് കൊണ്ട്?

ഭാഗ്യസമിതിയുടെ പങ്ക് ?

21/04/2017

24

### സെഷൻ- 3

1. വിഷയം- ജാഗ്രതാ സമിതി- ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം
2. ലക്ഷ്യങ്ങൾ-
  - (1) ജാഗ്രതാ സമിതി എന്ത്? എന്തിന് എന്ന് വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (5) വിവിധ തലങ്ങളിലെ ജാഗ്രതാ സമിതികളുടെ ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം എന്നിവ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (6) ജാഗ്രതാസമിതികളിലെ അംഗങ്ങളുടെ കാലാവധിയും യോഗ്യതകളും അയോഗ്യതകളും വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (7) ജില്ലാ ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ ചുമതലകൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (8) ജാഗ്രതാ സമിതികളുടെ ഓഫീസ് സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ചും സാമ്പത്തികത്തെക്കുറിച്ചും പറയാൻ കഴിയുക
3. സമയം- 45 മിനിറ്റ്
4. വേദി- പൊതുവേദി
5. ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും

ക്രമ നം	ഉള്ളടക്കം	സമയം	പഠന രീതി	ഉപാധികൾ
1.	ജാഗ്രതാസമിതി എന്നാൽ എന്ത്?	3	ചർച്ച, അവതരണം	സ്ലൈഡ്-2
2.	ജാഗ്രതാസമിതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ	3	സ്ലൈഡ് വായന(പഠിതാക്കളിൽ ഒരാൾ വായിക്കുന്നു)	സ്ലൈഡ് 3
3.	ജാഗ്രതാസമിതിയുടെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ	4	വായന (ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ കൈപുസ്തകത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട് .അതിൽ 10 ഓ 12 ഓഎണ്ണം രണ്ടോ മൂന്നോ പഠിതാക്കളെക്കൊണ്ട് വായിപ്പിക്കുക)	സ്ലൈഡ് 4 കൈപുസ്തകം
4.	വനിതാ കമ്മീഷനും ജാഗ്രതാസമിതി സംവിധാനവും	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്ലൈഡ്- 5

5.	വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതി- ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം പൊതുസമിതി, നിർവഹകസമിതി	4	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്- 6,7
6.	പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതി -ഘടന, അംഗങ്ങൾ	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്-8
7.	പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാ സമിതി യുടെ സഹായസമിതി, നിയമസ ഹായസമിതി	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്-9
8.	ജില്ലാതല ജാഗ്രതാ സമിതി രൂപീകരണം, ചുമതലകൾ	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്-10
9.	ജില്ലാ ജാഗ്രതാ സമിതി: ഘടന, അംഗങ്ങൾ, ചുമതലകൾ	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്-11
10.	കാലാവധി, യോഗ്യത, അയോഗ്യ ത, രാജി, ആകസ്മിക ഒഴിവ്	5	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്-12,13
11.	ഓഫീസ് സംവിധാനം, ബോർഡ്	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	ഡൈറക്ട്-14
12.	സാമ്പത്തികം, കണക്ക് സൂക്ഷിപ്പ്	3	അവതരണം	ഡൈറക്ട്-16,17
13.	സംശയനിവാരണം	5		

**സെഷൻ-3**  
**ജാഗ്രതാസമിതി**  
**ഘടന, അംഗങ്ങൾ, രൂപീകരണം**

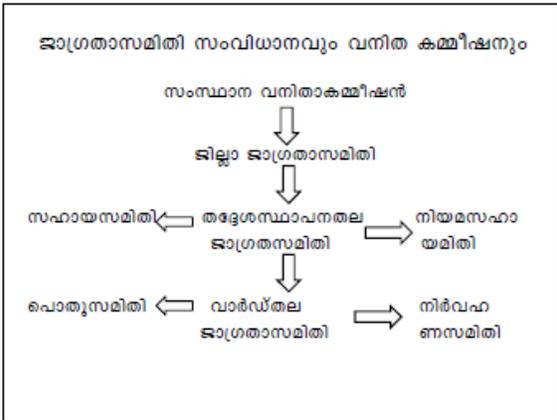
- ജാഗ്രതാസമിതി എന്നാൽ**
- സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും ഒരു സംരക്ഷണ കവചം
  - അതിക്രമങ്ങൾ, പീഡനങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കാൻ വേണ്ട ഇടപെടലുകൾ നടത്താൻ
  - ഉണ്ടായാൽ നീതിയും സംരക്ഷണവും ലഭ്യക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള സംവിധാനം

- ജാഗ്രതാസമിതി- ലക്ഷ്യങ്ങൾ**
- സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും സുരക്ഷിതമായ ഒരു അന്തരീക്ഷം
  - തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ത്രീപക്ഷ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകൽ
  - സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും പരാതികൾ സ്വീകരിക്കുക, പരിഹരിക്കുക
  - പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ സ്വയം ഏറ്റെടുത്ത് പരിഹാരമുണ്ടാക്കുക
  - ആവശ്യമായ നിയമ സഹായവും ഉപദേശവും പിന്തുണയും പരാതിക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക

**ജാഗ്രതാസമിതി- ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, ചുമതലകൾ**

നമുക്ക് വായിക്കാം

കൈപ്പുസ്തകം പേജ്... ലുള്ള ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ എന്നതിലെ 10-12 എണ്ണം വായിക്കുക



- ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതി**
1. പൊതുസമിതി : ഘടന, അംഗങ്ങൾ,
- വാർഡ് മെമ്പർ
  - എ.ഡി.എസ്സ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് അംഗങ്ങൾ - 7 പേർ
  - SC,STപ്രതിനിധികളായി 2 പേർ വീതം (ഓരോരുത്തർ വനിതകൾ)
  - അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ
  - രെസിഡൻ്റ് ചെയ്ത ക്ലബ്ബുകൾ, ഗ്രന്ഥശാലകൾ,, മഹിളാ സമാജങ്ങൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നും ഓരോ പ്രതിനിധികൾ
  - വിവിധ സമിതികളുടെ ഓരോ പ്രതിനിധി
  - രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളിൽ നിന്നും 2 പേർ വീതം (ഒരു സ്ത്രീയും ഒരു പുരുഷനും)
  - സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ
  - റിട്ടയേർഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ആരോഗ്യപ്രവർത്തകർ,പ്രേരകമാർ എന്നിവരുടെ പ്രതിനിധികൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വാർഡ്തല ഓഗ്രതാസമിതി

2. നിർവഹണസമിതി: ഘടന, അംഗങ്ങൾ,

- വാർഡ് മെമ്പർ : ചെയർപേഴ്സൺ
- ഒരു അങ്കണവാടി വർക്കർ : കൺവീനർ
- എ.ഡി.എസ്സിൽ നിന്നുള്ള 2 പ്രതിനിധികൾ
- രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളിൽ നിന്ന് ഒരു പ്രതിനിധി (സ്ത്രീ/പുരുഷൻ)
- ക്ലബ്ബ്/സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ/മഹിളാ സമാജങ്ങൾ തുടങ്ങിയവരെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് 1 വനിത
- എസ്.സി/എസ്.ടി വിഭാഗത്തിൽ നിന്നും ഒരു വനിത
- ആരോഗ്യപ്രവർത്തകരെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ഒരു പ്രതിനിധി (സ്ത്രീ/പുരുഷൻ)
- സ്ഥാപനങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ഒരാൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതി ഘടന, അംഗങ്ങൾ

- അധ്യക്ഷൻ - ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡ്
- കൺവീനർ - ഐ.സി.ഡി.എസ് സൂപ്പർവൈസർ

അംഗങ്ങൾ

- ഒരു വനിതാ മെമ്പർ
- ഒരു വനിതാ വകീൽ
- പോലീസ് സർക്കിൾ ഇൻസ്പെക്ടർ/സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ
- എസ്.സി /എസ്.ടി സാമൂഹിക പ്രവർത്തക/ വനിതാ മെമ്പർ
- പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിലെ ഡോക്ടർ
- സി.ഡി.എസ് ചെയർപേഴ്സൺ
- വാർഡ്തല ഓഗ്രതാ സമിതി കൺവീനർമാരിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒരാൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്തല ഓഗ്രതാസമിതി പഞ്ചായത്ത്തല സഹായസമിതി

- പഞ്ചായത്തിന്റെ മുഴുവൻ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ
- വാർഡ് തല ഓഗ്രതാ സമിതി കൺവീനർമാർ
- ഓഗ്രതാസമിതിയിൽ അംഗങ്ങളില്ലാത്ത മറ്റു മെമ്പർമാർ
- ബ്ലോക്ക്, ട്രിപ്പിളാ പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർമാർ
- രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി പ്രതിനിധികൾ (ഓരോ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടിയിൽ നിന്നും ഓരോരുത്തർ)
- വനിതാ സംഘടനാ പ്രതിനിധികൾ (പ്രവർത്തന പാരമ്പര്യമുള്ള സംഘടനകളിൽ നിന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഓരോ പ്രതിനിധികൾ.)

പഞ്ചായത്ത്തല നിയമസഹായസമിതി

ട്രിപ്പിളാതല ജാഗ്രതാസമിതി

- പ്രവർത്തന പരിധി-റവന്യൂ ട്രിപ്പിള
- രൂപീകരണ ചുമതല- ട്രിപ്പിളാപഞ്ചായത്ത്
- ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ, ചുമതലകൾ
- ട്രിപ്പിളയിലെ ഓഗ്രതാസമിതികൾക്ക് വേണ്ട പിന്തുണയും സഹായവും ലഭ്യമാക്കൽ പരിശീലനം നിയമസഹായം, കൗൺസിലിങ് സൗകര്യം
- ഓഗ്രതാസമിതികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾമോണിറ്ററിംഗ് ചെയ്യുക
- റഫർ ചെയ്യുന്ന പരാതികളിൽ ഇടപെടൽ നടത്തി പരിഹാരമുണ്ടാക്കുക

ട്രിപ്പിളാതല ജാഗ്രതാസമിതി ഘടന, അംഗങ്ങൾ

- ട്രിപ്പിളാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്
- ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ ഒരു വനിതാ പ്രസിഡ്
- ബ്ലോക്ക്പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ ഒരു വനിതാ പ്രസിഡ്
- മുനിസിപ്പൽ ചോമ്പർ ഒരു വനിതാ മുനിസിപ്പൽ ചെയർപേഴ്സൺ

- 2 വനിതാ സാമൂഹിക പ്രവർത്തകർ
- എസ്.സി/എസ്.ടി വിഭാഗത്തിലെ സാമൂഹിക പ്രവർത്തക
- ട്രിപ്പിളാ പോലീസ് സ്റ്റേറ്റ്
- റവന്യൂ ഡിവിഷണൽ ഓഫീസർ (ആർ.ഡി.ഒ)

- ഒരു വനിതാ വകീൽ

- പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ
- സാമൂഹിക ക്ഷേമവകുപ്പ് ട്രിപ്പിളാ ഓഫീസർ

ജാഗ്രതാമസമിതിയുടെ കാലാവധി ഓഗ്രതാമസമിതികൾ (വാർഡ്, തസ്വഭവതലം, ട്രിപ്പിള)

- സ്ഥരം സംവിധാനമായിരിക്കണം, കാലാവധിയില്ല
- അംഗങ്ങൾ മാറ്റം
- സ്ഥാനനിർദ്ദേശ വഴി വന്നവർ സ്ഥാനം ഇല്ലാതാകുന്നതോടെ ഒഴിവാകും
- ഉദ്യോഗസ്ഥർ-പദവിയിൽ നിന്നും മാറുന്നതോടെ സ്ഥാനം ഒഴിവാകും
- നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ടവർ, താഴെതലത്തിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർ- കാലാവധി 3 വർഷം

**അംഗത്വം നഷ്ടപ്പെടുത്തൽ**

- മരണം സംഭവിക്കുക
- രാജി വയ്ക്കുക
- നോട്ടീസ് കിട്ടിയപ്പോൾ തുടർച്ചയായി മൂന്നുയോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാതിരിക്കുക
- സമിതി ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾക്കെതിരെ പ്രവർത്തിക്കുക
- ക്രിമിനൽ കേസിൽ ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുക
- ഓഗ്രതാസമിതിക്കു ലഭിക്കുന്ന പരാതികളിൽ പ്രതിസ്ഥാനത്ത് വരികയും, കുറ്റവാളിയാണെന്ന് തെളിയുകയും ചെയ്യുക.
- ഓഗ്രതാ സമിതികളിൽ വരുന്ന കേസുകളിലെ വക്കാലത്ത് ഓഗ്രതാസമിതി സമ്മതമില്ലാതെ ഓഗ്രതാ സമിതി വക്കീൽ ഏറ്റെടുക്കുക.
- ഔദ്യോഗിക സ്ഥാനം വഴി വന്നവരുടെ തൽസ്ഥാനം നഷ്ടപ്പെടുക

രാജി, ആക്സ്മിക് ഒഴിവ്

**ഓഫീസ് സജ്ജീകരണം**

- വാർഡ് തല സമിതി ആസ്ഥാനം- അംഗനവാടി/മറ്റൊരു സ്ഥാപനം
- തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപന ആസ്ഥാനം- തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനഓഫീസ്/തൊട്ടടുത്ത്
- സമിതി പ്രവർത്തനത്തിന് സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലം വേണം
- രേഖകളും മറ്റും സൂക്ഷിക്കാൻ സൗകര്യം
- സമിതി സിറ്റിംഗിന് സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലംവേണം
- ബോർഡ് സ്ഥാപിക്കണം

**ഓഗ്രതാസമിതി ബോർഡ്**

വാർഡ് ഓഗ്രതാസമിതി ഓഫീസ്  
.....വാർഡ്  
.....തദ്ദേശസ്ഥാപനം

ഓഗ്രതാസമിതി ഓഫീസ്  
.....തദ്ദേശസ്ഥാപനം

**സാമ്പത്തികം, കണക്ക് സൂക്ഷിപ്പ്**

പണം ആവശ്യമാണ് എന്തിനെല്ലാം?  
ഭൗതിക സൗകര്യം  
ദൈനം ദിനകാര്യങ്ങൾക്ക്

പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ചെയ്യാം  
തനത് ഫണ്ട്സിൽനിന്ന് വിനിയോഗിക്കാം

ഫണ്ട്സുകൾ- സംവിധാനങ്ങൾ  
പിരിവ് പാടില്ല

**സാമ്പത്തികം, കണക്ക് സൂക്ഷിപ്പ്**

- പണമിടപാട് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലൂടെ മാത്രം
- ജോയിന്റ് അക്കൗണ്ട് വേണം
- വരവ് ചെലവ് കണക്ക് പുസ്തകം വേണം
- പ്രതിമാസം ക്ലോസ് ചെയ്യണം
- വരവ് ചെലവ് കണക്ക് -സമിതി അംഗീകാരം വേണം
- ഗ്രാമസഭക്ക്, ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് നൽകണം
- ഓഡിറ്റിന് നൽകണം

**നന്ദി**

**സെഷൻ- 4**

1. വിഷയം- ജാഗ്രതാ സമിതികൾ- ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, പ്രവർത്തനരീതി
2. ലക്ഷ്യങ്ങൾ-
  - (1) വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ പ്രാധാന്യവും ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (2) വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുള്ള ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (3) വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ യോഗ നടപടിക്രമങ്ങൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (4) പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ ചുമതലകൾ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (5) പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ യോഗ നടപടിക്രമങ്ങൾ വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (6) പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതിയുടെ സഹായസമിതി നിയമസഹായ സമിതി എന്നിവയുടെ ചുമതലകൾ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ , പ്രവർത്തനരീതി വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുക
3. സമയം-40 മിനിറ്റ്
4. വേദി- പൊതുവേദി
5. ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും

ക്രമ നം	ഉള്ളടക്കം	സമയം	പഠന രീതി	ഉപാധികൾ
1.	ജാഗ്രതാസമിതി പ്രവർത്തനം -പൊതുസമീപനം	5	ചർച്ച, പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്ലൈഡ്-2
2.	വാർഡ്തല ജാഗ്രതാ സമിതി- പ്രാധാന്യം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ	5	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്ലൈഡ്- 3
3.	വാർഡ്തല സമിതിയുടെ പൊതു സമിതി: പ്രാധാന്യം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുമതലകൾ, ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്ലൈഡ് 4
4.	വാർഡ്തല സമിതിയുടെ നിർവ്വഹണ സമിതി : പ്രാധാന്യം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുമതലകൾ, ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ	3	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്ലൈഡ്-5

5.	പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ പ്രാധാന്യം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ	5	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	സ്ലൈഡ് 6
6.	യോഗ നടപടിക്രമം, മൂനുട്സ് , ഹാജർ, കത്തിടപാടുകൾ	6	അവതരണം	സ്ലൈഡ് 7,8,9
7.	പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ സഹായസമിതിയുടെ ചുമതലകൾ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, യോഗങ്ങൾ	5	വായന (സഹായസമിതിയുടെ ചുമതലകൾ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ കൈപുസ്തകത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട് . അത് രണ്ടോ മൂന്നോ പഠിതാക്കളെക്കൊണ്ട് വായിപ്പിക്കുക)	സ്ലൈഡ് 10
8.	പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ നിയമസഹായസമിതിയുടെ ചുമതലകൾ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, യോഗങ്ങൾ	4	വായന (നിയമസഹായസമിതിയുടെ ചുമതലകൾ കൈപുസ്തകത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട് . അത് രണ്ടോ മൂന്നോ പഠിതാക്കളെക്കൊണ്ട് വായിപ്പിക്കുക)	സ്ലൈഡ് 11
9.	സംശയനിവാരണം	4		

**സെഷൻ 4**  
**വാർഡ്തല-തദ്ദേശ ഭരണ**  
**സ്ഥാപനതല ജാഗ്രതാ സമിതികൾ**

ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ചുമതലകൾ,  
 പ്രവർത്തന രീതി

**ജാഗ്രതാ സമിതി പ്രവർത്തനം**  
**പൊതു സമീപനം**

- ലഭിക്കുന്ന പരാതികൾ രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കണം, കൈകാര്യം ചെയ്യണം
- പരാതി വളരെ വേഗം പരിഹരിക്കണം
- പേര് വെളിപ്പെടുത്തരുത്
- വാദി/പ്രതി മനോഭാവം പാടില്ല
- പരാതിയിന്മേൽ - ശരിയായ അന്വേഷണം
- സ്ത്രീപക്ഷ കൂട്ടികളുടെ പക്ഷ സമീപനം
- മുൻവിധി പാടില്ല
- പൊതു പ്രശ്നങ്ങൾ പൊതു വേദികളിൽ ചർച്ച ചെയ്യണം

**വാർഡ്തല ജാഗ്രതാ സമിതികൾ**  
**ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ചുമതലകൾ**

- ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി ഇടപെടാൻ കഴിയുന്ന തലം
- വാർഡിൽ ശക്തമായ ഒരു സംരക്ഷണ സംവിധാനമൊരുക്കുക
- ലഭിച്ച പരാതി/സ്വയം ഏറ്റെടുക്കുന്ന പരാതി ഉടൻ പരിഹരിക്കുക
- പരിഹരിക്കുവാൻ കഴിയാത്തവ/ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തവ റഫർ ചെയ്യുക.

**വാർഡ്തല സമിതിയുടെ പൊതു സമിതി**  
**(ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭ)**

- വാർഡ്തലത്തിൽ വിപുലമായ ജനകീയ സംവിധാനം
- പൊതു സമിതി - മുൻ മാസത്തിലൊരിക്കൽ യോഗം
- വാർഡ് മെമ്പർ/കൗൺസിലർ - അദ്ധ്യക്ഷൻ
- മിനുട്സ്, വരവ്, ചെലവ് കണക്ക് പുസ്തകം എന്നിവ ചേർക്കണം
- റിപ്പോർട്ട്, കണക്ക് പൊതു സമിതി അംഗീകരിക്കണം
- റിപ്പോർട്ട് മുകൾതലങ്ങളിലേക്ക് അയയ്ക്കണം

**വാർഡ്തല സമിതിയുടെ നിർവ്വഹണ സമിതി**  
**(ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭ)**

- നിർവ്വഹണ സമിതിയാണ് വാർഡ്തല ജാഗ്രതാ സമിതി
- ജാഗ്രതാ സമിതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായ എല്ലാ ചുമതലകളും നിറവേറ്റണം

**തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനതല ജാഗ്രതാ സമിതി**  
**(ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭ/കോർപ്പറേഷൻ)**

- ഏറ്റവും ശക്തമായ സംവിധാനം
- വാർഡ്തല സമിതികൾക്ക് വേ പിന്തുണയും സഹായവും നൽകുക
- വാർഡ്തല സ്ഥിതികളുടെ പ്രവർത്തനം മോണിറ്റർ ചെയ്യുക
- ലഭിക്കുന്ന പരാതികളും സ്വയമേവ ഏറ്റെടുക്കുന്ന പരാതികളും എത്രയും വേഗം തീർപ്പാക്കുക
- റിപ്പോർട്ടുകൾ യഥാസമയം ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സമർപ്പിക്കുക

**ജാഗ്രതാമസമിതി- യോഗനടപടികൾ**  
(വാർഡ്/പഞ്ചായത്ത്/മുനി/കോർപ്പ്/ടില്ല)

- മാസത്തിൽ ഒരു യോഗം. 2 യോഗങ്ങൾ തമ്മിൽ ഇടവേള 30 ദിവസത്തിൽ കൂടുതൽ
- യോഗ അറിയിപ്പ് 3 ദിവസങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് അംഗങ്ങൾക്ക് നൽകണം
- അടിയന്തിര യോഗത്തിൽ സമയപരിധി ബാധകമല്ല
- ക്ഷണിതാവായി ആരെ വേണമെങ്കിലും വിളിക്കാം

**മിനുട്ട്സ് , ഹാജർ**

- മിനുട്ട്സ് ബുക്ക് നിർബന്ധം
- 1 മുതൽ പേജ് നമ്പർമാണ്
- മിനുട്ട്സ് എഴുതേണ്ടത് കൺവീനറാണ്
- വന്നവർ സ്വയം പേരെടുത്ത് ഒപ്പിടണം
- തീരുമാനങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തണം
- യോഗം അവസാനിച്ചാൽ തീരുമാനങ്ങളെല്ലാം എവുതി ഹാജരുള്ള എല്ലാവരും ഒപ്പിട്ട് വെയ്ക്കണം

**ജാഗ്രതാസമിതി- കത്തിടപാടുകൾ**

- കത്തിടപാടുകൾ- ചെയർപേഴ്സണന്റെ അറിവോടെ കൺവീനർ നടത്തണം
- വരുന്ന കത്തുകൾ ചെയർപേഴ്സൺ കണ്ട് ശേഷം തപാൽ രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കണം
- അയക്കുന്ന കത്തുകളുടെ പകർപ്പ് ഫയലിൽ സൂക്ഷിക്കണം, ഔട്ട് വേർഡ് രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കണം
- എല്ലാ കത്തുകളും എടുത്ത നടപടികളും അടുത്ത യോഗത്തിൽ വായിക്കണം
- കത്തുകൾ ലെറ്റർ ഫെഡിൽ മാത്രം

തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനതല സഹായ സമിതി  
(ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭ)

നമുക്ക് വായിക്കാം

കൈപ്പുസ്തകംപേജ്... വായിക്കുക

തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനതല നിയമ സഹായ സമിതി  
(ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭ)

നമുക്ക് വായിക്കാം

കൈപ്പുസ്തകംപേജ്... വായിക്കുക

**നന്ദി**

12

## സെഷൻ- 5

1. വിഷയം- ജാഗ്രതാ സമിതി- പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ
2. ലക്ഷ്യങ്ങൾ-
  - (1) വാർഡ്തല -പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതികൾക്ക് ഏതെല്ലാം രീതിയിൽ ലഭിക്കുന്ന പരാതികൾ സ്വീകരിക്കാമെന്ന് വിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (2) പരാതിപെട്ടി സ്ഥാപിക്കൽ, തുറക്കൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (3) പരാതി തീർപ്പാക്കൽ നടപടിക്രമങ്ങളും തീർപ്പാക്കാൻ കഴിയാത്തവയിന്മേലുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളും പറയാൻ കഴിയുക
  - (4) പരാതിതീർപ്പാക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രക്രിയ, സമീപനം, രീതിശാസ്ത്രം എന്നിവവിവരിക്കാൻ കഴിയുക
  - (5) പരാതി തീർപ്പാക്കുന്നതിൽ സമിതി അംഗങ്ങളുടെ സമീപനം, പെരുമാറ്റം എന്നിവ എങ്ങനെയായിരിക്കണമെന്ന് വിശദമാക്കാൻ കഴിയുക
3. സമയം- 60 മിനിറ്റ്
4. വേദി- പൊതുവേദി
5. ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും

ക്രമ നം	ഉള്ളടക്കം	സമയം	പഠന രീതി	ഉപാധികൾ
1.	പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ	3	റോൾ പ്ലെയ് എന്ത്? എങ്ങനെ? നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകൽ. (റോൾ പ്ലെയ് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും വിലയിരുത്തലിനുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഫാക്കൽറ്റി അംഗം നൽകുന്നു.),	സ്റ്റൈഡ്-2 റോൾ പ്ലെയ് നിരീക്ഷിക്കുന്നവർക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ -കുറിപ്പ്
2.	പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ അവതരണം- 10 മിനിറ്റ്	10	റോൾ പ്ലെയ് അവതരിപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. പഠിതാക്കൾ റോൾ പ്ലെയ് അവതരിപ്പിക്കുന്നു. (പഠിതാക്കളിൽ നിന്ന് 10 പേരെ കണ്ടെത്തി, ഉച്ചഭക്ഷണ സമയത്ത് റോൾ പ്ലെയ് അവതരണത്തിനുള്ള കുറിപ്പുകൾ ഫാക്കൽറ്റി അംഗം നൽകണം. ഉച്ചഭക്ഷണ സമയത്ത്തന്നെ റിഹേറ	റോൾ പ്ലെയ് അവതരണത്തിനുള്ള കുറിപ്പ് 2 എണ്ണം (പരാതി തീർപ്പാക്കൽ നടപടി കളിൽ അപാകതകൾ വരാവുന്ന വിധമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളോട് കൂടിയ കുറിപ്പുകൾ)

			ഴ്സൽ നടത്തി, റോൾ പ്ലേ അവതരിപ്പിക്കാൻ തയ്യാറായി വരാൻ വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകണം.)	ഏതെങ്കിലും ഒരണ്ണം അവതരിപ്പിച്ചാൽ മതി
3.	പരാതി തീർപ്പാക്കൽ നടപടികളിലും പ്രക്രിയയിലും ഉണ്ടായ അപാകതകൾ, പോരായ്മകൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	8	പൊതു ചർച്ച (കൊടുത്ത കുറിപ്പുകൾ പ്രകാരം നടത്തുന്ന പരാതി തീർപ്പാക്കൽ നടപടി ഒട്ടേറെ അപാകതകളുള്ളതായിരിക്കും. മോക്ക് അവതരണത്തിലുണ്ടായ അപാകതകൾ ചർച്ച ചെയ്ത്, പ്രധാനപ്പെട്ടവ ചാർട്ട് പേപ്പറിൽ രേഖപ്പെടുത്തണം. മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തണം)	ചാർട്ട് പേപ്പർ പേന
4.	പരാതി സ്വീകരിക്കൽ ഏതെല്ലാം രീതിയിലുള്ള ലഭിക്കുന്ന പരാതികൾ സ്വീകരിക്കാം	3	സ്റ്റൈഡ് വായന (പഠിതാക്കളിൽ ഒരാളെ കൊണ്ട് വായിപ്പിക്കൽ)	സ്റ്റൈഡ്-3
5.	പരാതി ലഭിക്കുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടത്. പരാതി സ്വയമേവ ഏറ്റുമാനൂർ.	3	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈഡ്- 4
6.	പരാതിപ്പെട്ടി സ്ഥാപിക്കൽ, തുറക്കൽ	3	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈഡ്- 5
7.	പരാതികളുടെ മേൽനടപടികൾ/പരിഹാരങ്ങൾ. പരാതി ചർച്ച ചെയ്യൽ - യോഗനടപടികൾ, മിനുട്ട്സ് പുസ്തകം, മിനുട്ട്സ് രേഖപ്പെടുത്തൽ, പരാതി ഫയൽ	8	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈഡ്-6,7
8.	പരാതി തീർപ്പാക്കുന്നതിന് ഉപസമിതി	3	അവതരണം,	സ്റ്റൈഡ്-7

9.	തീർപ്പാക്കാൻ കഴിയാത്തവയിലുള്ള നടപടികൾ. പരാതികളുടെ രഹസ്യ സ്വഭാവം കാത്ത് സൂക്ഷിക്കൽ.	5	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈപ്പ്-8
10.	തൊഴിൽ സ്ഥലത്തെ ലൈംഗികപീഡനം-പരാതിസെൽ	2	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈപ്പ്-8
11.	ഗ്രാമസഭയും/വാർഡ്സഭയും ജാഗ്രതാ സമിതിയും	3	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈപ്പ്-9
12.	റിപ്പോർട്ടിംഗ് & മോണിറ്റിംഗ്	6	അവതരണം, ചർച്ച	സ്റ്റൈപ്പ്-10
13.	സംശയനിവാരണം	3		

### അവതരണക്കുറിപ്പ്

10 പേരുള്ള ഗ്രൂപ്പിനെ നേരത്തെ തിരഞ്ഞെടുത്ത്, ഉച്ചഭക്ഷണ സമയത്ത് റോൾപ്ലേ അവതരണത്തെക്കുറിച്ച് വിശദീകരണം നൽകിയശേഷം ഇതോടൊപ്പമുള്ള റോൾപ്ലേ അവതരണത്തിനുള്ള കുറിപ്പുകൾ നൽകണം. ഉച്ചഭക്ഷണ സമയത്തുതന്നെ റിഹേഴ്സൽ നടത്തി, റോൾ പ്ലേ അവതരിപ്പിക്കാൻ തയ്യാറായി വരാൻ വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകണം. സെഷൻ ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് റോൾപ്ലേ നിരീക്ഷിക്കാനും വിലയിരുത്താനുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഫാക്കൽറ്റി അംഗം പഠിതാക്കൾക്ക് നൽകണം. അതിനുള്ള കുറിപ്പും ഇതോടൊപ്പമുണ്ട്.

അവതരണശേഷം റോൾപ്ലേയെ സംബന്ധിച്ച്, നിരീക്ഷണക്കുറിപ്പിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ചർച്ച നടത്തണം. പരമാവധി പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്താൻ കഴിയും വിധമായിരിക്കണം ഫാക്കൽറ്റി അംഗത്തിന്റെ ഇടപെടൽ. പോരായ്മകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പഠിതാക്കളിൽ നിന്നു കണ്ടെത്തിയശേഷം ആയിരിക്കണം തുടർന്നുള്ള അവതരണത്തിലേക്കു പോകുന്നത്.

**ജാഗ്രതാസമിതിയുടെ പരാതി തീർപ്പാക്കൽ  
(റോൾ പ്ലേ അവതരണത്തിനുള്ള കുറിപ്പ്)**

**[റിഹേഴ്സലിന് 5 മിനിറ്റ് , അവതരണത്തിന് 10 മിനിറ്റ്]**

1. പരാതിക്കാരി : വസന്ത(34 വയസ്സ്) രമേശിന്റെ (39 വയസ്സ്) ഭാര്യയാണ് വസന്ത. വസന്തയും രമേശും കുലിപ്പണിക്കാരാണ്. സ്കൂളിൽ പോകുന്ന 12 വയസ്സും 15 വയസ്സും ഉള്ള രണ്ട് പെൺകുട്ടികൾ ഇവർക്കുണ്ട്. രമേശിന്റെ അമ്മ നാണിയും (50 വയസ്സ്) ഈ കുടുംബത്തോടൊപ്പം താമസിക്കുന്നു
  
2. പരാതി : വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് 16 വർഷമായി. രമേശിന്റെ മദ്യപാനം മൂലം കുടുംബം ഏറെ ദാരിദ്ര്യത്തിലാണ്. സ്വന്തമായ വീടില്ല. ഒരു കൊച്ചു വാടക വീട്ടിലാണ് താമസം. വസന്തയുടെ കുലി കൊണ്ടാണ് നിത്യ വൃത്തി കഴിഞ്ഞുപോകുന്നത്. മദ്യപിച്ച് വീട്ടിലെത്തുന്ന രമേശൻ ദിവസവും ഭാര്യയേയും മക്കളേയും മർദ്ദിക്കുന്നു. അടുത്ത കാലത്തായി മദ്യാപനവും മർദ്ദനവും കൂടി വന്നിരിക്കുന്നു. കുട്ടികളുടെ പഠിപ്പും രമേശിന്റെ അമ്മയുടെ ചികിത്സയും എല്ലാ അവതാളത്തിലാണ്. വീട്ടിൽ സൈരജീവിതമില്ല എന്നല്ല സുരക്ഷിതത്വവും ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു. വിവാഹമോചനം നേടാൻ വസന്ത ജാഗ്രതാസമിതിയുടെ സഹായം തേടിയിരിക്കുകയാണ്.
  
3. റോൾപ്ലേ : വാർഡ്തല ജാഗ്രതാസമിതി യോഗം ചേർന്ന് പരാതിയിന്മേൽ വിചാരണ നടത്തുന്നു. പരാതിക്കാരിയേയും എതിർ കക്ഷിയായ ഭർത്താവിനേയും യോഗത്തിലേക്ക് വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്.വാദവും വിചാരണയും എതിർകക്ഷിയുടെ മറുപടികളും, സമിതി അംഗങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റവും സമീപനവും എല്ലാം മോശപ്പെട്ട രീതിയിലും കാര്യക്ഷമമല്ലാതെയും നടക്കുന്നു. അവസാനം വഴക്ക് മുർച്ചിച്ച പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാതെയും ഒന്നും തീരുമാനമാകാതെയും യോഗം സ്വയം അവസാനിക്കുന്നു

**ജാഗ്രതാ സമിതിയുടെ പരാതി തീർപ്പാക്കൽ**  
**(റോൾപ്ലേ അവതരണത്തിനുള്ള കുറിപ്പ്)**  
**(റിഹേഴ്സലിന് 5 മിനിറ്റ്, അവതരണത്തിന് 10 മിനിറ്റ്)**

1. പരാതിക്കാരി : ലൈംഗിക പീഡനത്തിനിരയായ 15 വയസ്സായ മീനയുടെ അമ്മ സരോജിനി (33 വയസ്സ്) പരാതിക്കാരിയുടെ ഭർത്താവ് 5 വർഷം മുമ്പ് സരോജിനിയെ ഉപേക്ഷിച്ച് പോവുകയും മറ്റൊരു സ്ത്രീയുടെ കൂടെ താമസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സരോജിനിയും വയസ്സായ അമ്മയും (62 വയസ്സ്) മീനയും ഒരുമിച്ച് താമസിക്കുന്നു. സരോജിനി കുലിപ്പണിക്കാരിയാണ്. 10ാം ക്ലാസ്സ് പഠനം കഴിഞ്ഞ മീന ദാരിദ്ര്യം മൂലം ഒരു തൂണൽക്കടയിൽ പണിക്ക് പോകുന്നു.
  
2. പരാതി : തയ്യിൽക്കടക്കാരുടെ മാധവന്റെ മകൻ കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥിയായ രാജു (20 വയസ്സ്) മീനയെ ശല്യം ചെയ്യാറുണ്ട്. ഒരു ദിവസം മറ്റൊരു കടയിലില്ലാത്ത സമയം നോക്ക് രാജു മീനയെ ലൈംഗികമായി പീഡിപ്പിച്ചു. തൊട്ടടുത്ത കടക്കാരും മറ്റ് ചിലരും ഈ സംഭവം അറിഞ്ഞു. മീന ആത്മഹത്യ ചെയ്യാവുന്ന സാഹചര്യത്തിലാണ്. പരിഹാരം തേടി സരോജിനി പഞ്ചായത്ത് തല ജാഗ്രതാ സമിതിക്ക് പരാതി നൽകിയിരിക്കുകയാണ്.
  
3. റോൾപ്ലേ : തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനതല ജാഗ്രതാസമിതിയിൽ ഈ പരാതി പരസ്യമായി വിചാരണ നടത്തുന്നു. പരാതിക്കാരിയും അവരുടെ പീഡനത്തിനിരയായ മകൾ, എതിർകക്ഷികളായ മാധവൻ, മാധവന്റെ മകൻ രാജു എന്നിവരും സമിതി അംഗങ്ങളും ഹാജരുണ്ട്. സമിതി അംഗങ്ങൾ വളരെ മോശമായിട്ടാണ് പരാതിക്കാരിയോട് പെരുമാറുന്നത്. മാത്രമല്ല പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഡോക്ടർ, വക്കീൽ, കൗൺസിലർ എന്നിവരൊന്നും വേണ്ട രീതിയിൽ ഇടപെടുന്നില്ല. അവസാനം കുറച്ച് പണം പരാതിക്കാരിക്ക് എതിർകക്ഷിയിൽ നിന്ന് വാങ്ങിക്കൊടുത്ത് പരാതി തീർപ്പാക്കുകയാണ് അവർ ചെയ്തത്. നിസ്സഹായരായ പരാതിക്കാർ ആ പണം വാങ്ങി പരാതി പിൻവലിക്കുന്നു.

## റോൾ പ്ലെയ് നിരീക്ഷിക്കുന്നവർക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ

ടീമുകളുടെ റിഹേഴ്സൽ സമയത്ത്, ക്ലാസ്സിൽ അവശേഷിക്കുന്നവരോട് റോൾപ്ലെയ് നിരീക്ഷിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതും അതിനായി താഴെപ്പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുമാണ്.

### എന്തെല്ലാം നിരീക്ഷിക്കണം

1. പരാതിക്കാരിയുടെ വാദം, സമീപനം
2. എതിർകക്ഷികളുടെ എതിർവാദങ്ങൾ, സമീപനം
3. സമിതി അംഗങ്ങളുടെ സമീപനം, ഇടപെടൽ- ഫലപ്രദമായിരുന്നോ, ശരിയായ രീതിയിലായിരുന്നോ, പരാതിക്കാരോട് അനുഭാവപൂർവ്വമായിരുന്നോ, വിഷയം പഠിച്ചിട്ടുണ്ടോ
4. നടപടിക്രമങ്ങൾ- ശരിയായിരുന്നുവോ, പോരായ്മകൾ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടോ?
5. പരാതിയിന്മേൽ തീർപ്പുകല്പിച്ചുവോ? ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ തീർപ്പ് കല്പിച്ചത് ശരിയായിരുന്നോ?
6. ഇല്ലെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട് തീർപ്പായില്ല?
7. പരാതിക്കാരിക്ക് നീതി കിട്ടിയോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഇനി അവർ എന്ത് ചെയ്യും? എവിടെ പോകും? ആരെ കാണും?
8. ഏതെല്ലാം നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം എതിർ കക്ഷിക്കെതിരെ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാം?

സെഷൻ-5

പരാതി സ്വീകരിക്കൽ,  
തീർപ്പാക്കൽ, തുടർനടപടികൾ

**ജാഗ്രതാ സമിതി- പരാതി സ്വീകരിക്കൽ, തീർപ്പാക്കൽ**

നമുക്ക് നോക്കാം

നമുക്ക് കാണാം

**പരാതി സ്വീകരിക്കൽ**

സ്വീകരിക്കാവുന്ന പരാതികൾ

- നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ നേരിട്ട്/തപാലിൽ
- വെള്ളക്കടലാസിൽ എഴുതി നേരിട്ട്/തപാലിൽ
- നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ/വെള്ളപേപ്പറിൽ എഴുതി പരാതി പരാതിപ്പെട്ടിയിൽ
- നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ ഈ-മെയിൽ ആയി
- സമിതിയിലെ അംഗങ്ങളോട് വാക്കാൽ പറയുന്നവ
- സാമേധയാ ഏറ്റെടുക്കുന്നവ
- പരാതിക്കാരിയുടെ/പരാതിക്കാരന്റെ പേരു വിവരങ്ങൾ ആവശ്യമില്ല

**പരാതി ലഭിക്കുമ്പോൾ**

- കൈപ്പറ്റ് രശീത് നൽകണം
- പരാതി രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കണം
- ചുമതല- കൺവീനർക്ക്
- രജിസ്റ്റർ നമ്പർ നൽകണം

പരാതി സ്വയമേവ ഏറ്റെടുക്കൽ.

**പരാതിപ്പെട്ടി**

- ജാഗ്രതാ സമിതി ഓഫീസുകൾക്ക് മുമ്പിൽ വയ്ക്കണം
- പരാതിപ്പെട്ടി കുറഞ്ഞത് ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ തുറക്കണം
- തുറക്കേത് - കൺവീനർ (ജാഗ്രതാ സമിതിയിലെ രംഗങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ)

**പരാതികളുടെ മേൽനടപടികൾ/പരിഹാരങ്ങൾ**

- പ്രാഥമിക നടപടികൾ
  - അടിയന്തിര നടപടികൾ ആവശ്യമായവ/അല്ലാത്തവ
  - അടിയന്തിര യോഗം
- അന്വേഷണം, തീർപ്പാക്കൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
  - ആവശ്യമെങ്കിൽ അന്വേഷണം
  - വിളിച്ചു വരുത്തി ചർച്ച/മധ്യസ്ഥം, ഒത്തുതീർപ്പ്
  - കൗൺസിലിംഗ്
  - മറ്റ് തലങ്ങളിലേക്ക് അയക്കേതാണെങ്കിൽ അങ്ങനെ ചെയ്യണം

**പരാതികളുടെ മേൽനടപടികൾ/പരിഹാരങ്ങൾ(തുടർച്ച)**

- മിനുക്സ് പുസ്തകം, മിനുക്സ് രേഖപ്പെടുത്തൽ,
- പരാതി ഫയൽ
- പരാതി തീർപ്പാക്കി രേഖപ്പെടുത്തൽ
- ഉപസമിതിയുടെ സഹായം നേടാം.
- ഉപസമിതിയും പരാതി തീർപ്പാക്കലും
- എന്താണ് ഉപസമിതി?
- അംഗങ്ങൾ ആരെല്ലാം?
- ആർ രൂപീകരിക്കും?
- എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കും?

**പരാതികളുടെ മേൽനടപടികൾ/പരിഹാരങ്ങൾ(തുടർച്ച)**

- തീർപ്പാക്കാൻ കഴിയാത്തവയിലുള്ള നടപടികൾ.
- പരാതി റഫർ ചെയ്യൽ
- തൊഴിൽ സ്ഥലത്തെ ലൈംഗിക പീഡനം-പരാതി സെൽ

**ഗ്രാമസഭ/വാർഡ്സഭയും ജാഗ്രതാസമിതിയും**

- പൊതു പ്രശ്നങ്ങൾ ഗ്രാമസഭയിൽ
- മറ്റ് സംവിധാനങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കാം
- പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളും ജാഗ്രതാസമിതിയും

**റിപ്പോർട്ടിംഗ് & മോണിറ്ററിംഗ്**

- ജാഗ്രതാ സമിതി മുതൽ വനിതാകമ്മീഷൻ വരെ
  - ഓരോ തല പ്രവർത്തനവും മുകൾ തലത്തിൽ മോണിറ്റർ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.
  - തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ
  - ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ
  - ട്രില്ലാ തലത്തിൽ
  - വനിതാ കമ്മീഷൻ തലത്തിൽ
- ഓരോ തലത്തിലും സ്വയം നടത്തുന്നത്
- വകുപ്പ്തല മോണിറ്ററിംഗ്
- അസോസിയേഷനുകളുടെ മോണിറ്ററിംഗ്

**നന്ദി**